

VESTNIK

šolske družbe

SV. CIRILA in METODA.

VIII.

Izdalo in založilo vodstvo.

V LJUBLJANI.

Tisk J. Blasnikovih naslednikov.

1894.

030024080

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr.
Visokosti prejasne gospé prestolo-
naslednice - vdove
nadvojvodinje Štefanije.

Kapljice za zobe

odlikovane

lekarne PICCOLI
„pri angelju“

v Ljubljani,

Dunajska cesta.

Dve kapljice na
pavoli v votel zob
dane pomirijo zobne
bolečine.

Stekleničica
20 kr.

Vestnik

šolske družbe

sv. Cirila in Metoda.

VIII.

Povodom IX. redne vélike skupščine v Novem mestu

dné 7. avgusta 1894

izdalo in založilo vodstvo.

V LJUBLJANI.

Tisk J. Blasnikovih naslednikov.

1894.

030024080

II. C, 33.564c.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna IX. velika skupščina

dné 7. avgusta 1894. leta v Novem mestu.

I. Devet let je preteklo, odkar biva naša družba. Tekom tega časa je prirejala vsakoletne svoje velike skupščine po slovenskih mestih, trgih in vaseh in je bila povsod prijazno in navdušeno vsprejeta. S ponosom smemo poudarjati, da ne pojenjuje ljubav, s katero se rodoljubkinje in rodoljubi oklepajo te naše družbe, temveč le še bolj vskipeva ta vseslovenska ljubav širom méj naše lepe domovine. Ljubezen do naše mladine vodi nas Slovence iz vseh krajev ne gledé na izgubo časa in denarja v razne kraje k družbinim skupščinam, da se razgovarjamo tam o naših šolskih težnjah. Da so taki razgovori prepotrebni in da imajo veliko privlačno moč, svedoči velikanska udeležba ob naši IX. glavni skupščini v Novem Mestu. Novomesto,

središče lepe Dolenjske, ni še gledalo do letos zbranih v sebi take baže gostov, nego je to bilo dné 7. avgusta. Videlo je namreč v svojem starodavnem zidovji v istini zastopane vse Slovence po naših podružnicah; tu se je pokazalo skupno „Slovenstvo“ kot jednako misleče in jednako čuteče. Te velike pomembe prepričano pa se je skazalo tudi Novomesto ob sprejemu in ob vsem tamošnjem bivanji naših milih sestrá in bratov od vseh krajev našega ozemlja.

Že v predvečer dne 6. avgusta je v Ljubljani zasnovala vrta prva moška ljubljanska podružnica večerno zabavo na čast z raznimi vlaki v Ljubljano dospelim skupščinarjem. Pri „Zvezdi“ se je zbralo po 8. uri toliko skupščinarjev in družega občinstva, da je bil vrt napolnjen. Vojaška godba je v občno zadovoljnost svirala tudi mnogo slovanskih komadov. Družbeni prvomestnik Tomo Zupan v prisrčnih besedah pozdravi vse navzočne; osobito pa one skupščinarje, kateri so od dalnjih krajev prihiteli že danes v našo prvostolnico.

II. Dné 7. avg. v jutro je Ljubljano zakrivala megla, ko smo hiteli na kolodvor. Ker je bilo udeležnikov nepričakovano toliko, da se ni moglo vsem hitro ustreči, imel je vlak blizu pol ure zamude. Mej potjo pridruževali so se domoljubi iz raznih krajev ob progi dolenjske železnice. iz visokih stolpov, z imovitih hiš, pa tudi z nekaterih bornih kočic so nas začenshi v Šmariji

pozdravljale cesarske in narodne zastave; ljudstvo je skupščinarje prijazno vsprejemalo in strel iz topičev je poviševal tá v resnici veličastni pohod združenih Slovencev sredi skozi dolenske ravnine. Taki družbi prijazni pozdravi so se bili priredili v Šmariji, na Grosupljem, v Višnji Gori, v Zatičini, v Šent Vidu, v Radohovovasi, pri graščini pl. Trbuhovića, v Veliki Loki, posebno pa v Trebnjem, kjer je tamošnji c. kr. notar Emil Orožen imenom bralnega društva prisrčno nagovoril skupščinarje. Uprav nad vse sijajen pa je bil vsprejem na novomeškem kolodvoru. Ko se je vlak pripeljal na postajo, zatorili so med pokanjem topičev burni živeli-klici mnogobrojnega občinstva, mestna godba pa je igrala „Naprej zastava Slave!“ Ko so se navdušeni vskllici polegli, pozdravil je prvomestnik novomeške podružnice sv. Cirila in Metoda Ivan Krajec z lepimi besedami prvomestnika, glavni odbor družbe in vse skupščinarje imenom svoje podružnice, župan Frančišek Perko imenom mesta in notar dr. Albin Poznik pa imenom narodnih društev.

Prvomestnik vodija Tomo Zupan se je na teh pozdravih zahvalil primeroma tako-le:

Preblagorodni gospod mestni župan! Slavna narodna društva!

Pridi Gorenc!

Z mrzle planine,

Vabi Dolenc
 V gorke doline;
 Vince z goré
 Greje srcé.

Prišli smo Slovenci iz mrzlejih pokrajin med Vas v gorke doline. Iz vseh slovenskih pokrajin smo prišli in smo se ta trenutek — preblagorodni gospod mestni župan, slavna narodna društva in slavno občinstvo — razvrstili tu pred Vami žene in dekleta, možje in mladeniči — vsi enega prepričanja, vsi enih čutil. Bratovsko ste nas vabili; uljudnostna dolžnost nam je torej bila, da smo se takemu vabilu hvaležno odzvali. Odzvali smo se pa v ogromnem številu; le pogledjte nas v tej množini zbranih tu okrog sebe. A niso nas privedle danes v sredotočje Dolenjske, v prijazno Novomesto, Vaše vinorodne gorice — akopram vinska kapljica, zmerno vžita, človeku dobrotno razvname kri; privabila nas je danes Vaša ljubav do družbe sv. Cirila in Metoda; Vaša ljubav za svoj rod in svoj dom; ona ljubav, ki bolj kot vinska kapljica razvname, ker ne razgreva samo krvi, ampak vsega človeka, njega duhá in njega srce.

Pridi Gorenc!
 Z mrzle planine.
 Vabi Dolenc
 V gorke doline;
 Mrzel je led,
 Pridi se gret!

Nismo torej prišli radi Vašega vinca z gore, ki greje srce — prišli smo pa sem med Vas branit se ledú narodne mlačnosti; gret smo se prišli med Vas ob Vaši slavnoznani vnemi za narodove blaginje: namenjeni danes iz teh vzrokov obvršávati tu med Vami IX. véliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda.

Slavnoznana je Vaša vnema za ljubi dom, pravim. — Da! slavnoznana. — Priča te vneme je to trenutje Vaš veličastni sprejem odpolancev one družbe, ki skrbi, da se narodu to ne odtuji, kar je narodova najdražja posest, da se mu ne odtuji slovenska mladina.

Zato Vam odzdravljam imenom družbe sv. Cirila in Metoda izražajoč pristrčno zahvalo na tem Vašem ljubem sprejemu in na Vaših ognjevitih pozdravih. Bog živi prvega meščana tega mesta, Vas, preblagorodni gospod župan; Bog živi vsa Vaša tu navzočna slavna narodna društva; Bog živi vse častito bivalstvo tega kraja, lepo središče Dolenjske — starodavno Novomesto naj Bog živi!

Navdušeni živio- in slavo-klici so sledili tem prvomestnikovim besedam. Potem so se razvrstila društva in občinstvo in šlo je do mesta.

III. V mestu pa je bilo, da se sijajneje sprejeti ne more nikdo. Nismo opazili, da bi bila le ena hiša na glavnem trgu brez zastave. Ko je prvomestnik v spremstvu mestnega župana in podpredsednika Luke Svetca izvršil

svoje dostojnostne pohode, zbrali so se skupščinarji, malo poprej se okrepčavši, z drugim občinstvom ob 1/2 11. uri k sv. maši v frančiškanski cerkvi, zasedeni do zadnjega kotička. Sveto mašo za bivše mrtve in za žive družbenike ter sploh za krščanski prosep slovenskega šolstva je služil o. Efrem Turek, petje pa je oskrbelo „Dolenjsko pevsko društvo“. Prijazna cerkev, izborna in veličastno petje, osobito „slavospev k sv. Cirilu in Metodu“; vse to je vnelo malo pobožnost. „Dolenjskemu pevskemu društvu“ je le častitati na takih pevskih silah.

IV. Ob pol dvanajsti uri se je pričela glavna skupščina v krasno nakičeni dvorani lepega novomeškega „Narodnega doma“. Na odru, kjer so bili pripravljene sedeži za društvene upravitelje, bila je podoba presvitlega cesarja, obdana z dekoracijami in raznimi cveticami ter rastlinami. Dvorana je bila prenapolnjena odličnega občinstva; odličnega pravimo: ker kdor se udeležuje tako od daleč prišedši naših velikih skupščin, ta vé, kaj hoče. In tacega najizbranejšega slovenskega občinstva se je polnila vélika dvorana. Posebno mnogoštevilno so skupščino počastile dame in prečastita duhovščina. To oboje pa nam je narodno-zgodovinskega pomena.

Prvomestnik Tomo Zupan, z živahnimi živio-klici pozdravljen, otvori skupščino nekako tako-le:

Slavna IX. velika skupščina!

Prisrčno pozdravljeni, častiti skupščinarji, ki ste se zbrali k IX. redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda.

V velikih skupščinah smo do sedaj zborovali v središču Slovenskega, v Ljubljani, na Primorskem, na Štajarskem, po Gorenjskem in Notranjskem. Danes je veliko skupščino preprijazno sprejela Dolenjska v svoji centrali.

Tu bote čuli tajnikovo, blagajnikovo in nadzorništva poročilo o preteklem upravnem letu.

Sodili bote iz teh poročil, ali je v VIII. družbinem letu slovensko občinstvo za našo družbo storilo preveč, dosti ali premalo.

Sodili bote pa tudi, ali je vodstvo zbirajoč se v sejah ali pa poslujoč s svojimi podružnicami storilo svoje dolžnosti.

Ob sodbi glede vodstva naj Vam bo, prosim, to pred očmi, da se nam leto za letom delo zmnožuje in da bi družbinim poslom za Primorsko, Koroško in Štajarsko komaj več mogla zadostovati ena oseba, ki bi nikakega drugega opravka ne imela.

Mi vsi, pri vodstvu delujoči, pa smo v svojih stanovskih dolžnostih z delom preobloženi. In tako ogromno delo vršé udje glavnega vodstva brezplačno, akoprām bi jim glasom glavnih pravil to ne bi bila naloga.

Konečno Vam — in sicer, kakor dobro veste, ne prvokrat pri veliki skupščini naše

družbe — izjavljam, da so vsi udje družbinega vodstva koj od začetka družbe pa do danes bili in so vsak trenutek v načelnih družbinih vprašanjih enih nazorov; vsi udje glavnega vodstva se zavedajo v popolni jedinosti svojih važnih družbinih dolžnostij; vsi smo stali v preteklosti in bodemo stali v prihodnjosti kot skala neomahljivo za sv. vero, za viteškega cesarja Frana Josipa, za ljubljeno slovensko domovino.

Po uleglem se burnem in dolgo trajnem odobravanju predstavi prvomestnik vladnega zastopnika okrajnega glavarja Otona viteza Vestenecka, konstatuje velike skupščine sklepčnost po zahtevi § 15. glavnih družbinih pravil ter pozove glavnega tajnika župnika Antona Žlogarja, da prebere, temu v svedok, zglašene in navzoče delegate pri IX. veliki skupščini.

V. Vodstveni tajnik Anton Žlogar obvestuje, da so v zmislu § 14 družbinih pravil zglašeni s posvetovalno in glasovalno pravico:

Izmej družbinih *pokroviteljev*:

Konzistorijski svètnik vòdija Tomo Zupan; deželni poslanec Luka Svetec; deželni odbornik, ces. svetnik Ivan Murnik; prof. dr. Ivan Svetina; župnik Anton Žlogar; mestni župnik Ivan Vrhovnik; gospa Franja dr. Tavčarjeva; župnik Jakob Aljaž; kanonik-dekan Ant. Hajšek; pooblaščenec župnik Martin Malenšek; župnik Jernej Ramoveš; župnik Jakob Gruden; tovarnar Zmagoslav Rohrman; tovarnar Fran

Mally; veletrgovec Elija Predovič; banka „Slavija“: zastopnik deželni poslanec Ivan Hribar; „Narodna Tiskarna“: zastopnik deželni poslanec dr. Ivan Tavčar; veletrgovec Fran Jurca; „Ljubljanski Sokol“: zastopnik živinozdravnik Pavel Skalè; Rojanska župnija in „Slovanska Čitalnica“ v Trstu: zastopnik deželni poslanec Fran Dolenc; župnija Sv. Ivan pri Trstu in ondotno bralno društvo: zastopnik deželni poslanec Ivan Marija Vatovec; „Dolenjski Sokol“ in „Novomeški samci“: zastopnik Karol Rozman; Ženska podružnica v Kameniku in posestnik Josip Rode: zastopnik mestni župan Josip Močnik; „Narodna Čitalnica“ v Kranju: zastopnik trgovec Ciril Pirec; gospica Antonija Kadivč-eva; gospica Ivanka Škofič-eva; gospa Marija Koblar-jeva; graščak dr. Anton vitez Vicco: pooblaščenec kapelan Vatroslav Počivalnik; Mariborska posojilnica št. I, II, III: zastopnik prof. dr. Ant. Medved; mestni odbornik Oroslav Dolenc: zastopnica gospa Franja Dolenc-eva; gospa Vekoslava Koblar-jeva; vas Šmartno pri Litiji: pooblaščenka gospica Kristina Demšar-jeva; Litijske in Šmartinske Slovenke št. I: zastopnica gospa Tereza Sveteč-eva; istih št. II: zastopnica gospica Ljudmila Roblek-ova; istih št. III: pooblaščenka gospica Amalija Jenko-va za zastopnico gospo Marijo Zorè-tovo; istih št. IV: pooblaščenka gospica Minka Demšar-jeva za zastopnico gospo Ivano

Knaflič-evo; istih št. V. gospica Kristina Demšar-jeva; Litijske Slovenke št. I. pooblaščenka gospa Helena Bevk-ova za zastopnico gospo Josipino Koblar-jevo; trg Litija: deželni poslanec Luka Svetec; Št. jakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani št. I. in II. gospa Ivanka Gutnik-ova za-se in za prvomestnico gospo Jadvigo Šubič-evo; ista št. III. in IV. gospica mestna učiteljica Minka Marovt-ova za-se in za gospico mestno učiteljico Ivanko Praprotnik-ovo; Šentpeterska prva ženska podružnica v Ljubljani: gospa Marija Trček-ova; Moška podružnica v Kranju: zastopnik notarski koncipijent Avgust Drukar; Ženska podružnica v Trstu št. I. in II.: zastopnica gospica Ljudmila Mankoč-eva; občina Sežana in moška podružnica za Sežano in okolico na Krasu: zastopnik okrajni zdravnik dr. Otokar Rybař; ženska podružnica za Sežano in okolico: zastopnica gospa Škrinjar-jeva; župnija Št. Lambert: zastopnik župnik Anton Bercè; Trnovska župnija v Ljubljani: zastopnik mestni župnik Ivan Vrhovnik; župnija Cerklje na Gorenjskem: zastopnik farmacevt Radoslav Hočevnar; župnija Višnja Gora: zastopnik kapelan Jakob Pavlovčič; župnija Zagorje ob Savi: zastopnik veleposestnik Matija Medved; Pivska podružnica na Krasu: zastopnik kurat Ivan Zupan; ženska podružnica Št. Vid nad Ljubljano: pooblaščenec nadučitelj Janko Žirovnik, ženska podružnica v Posto-

jini: zastopnica gospica Antonija Vičič-eva. Vas Št. Vid na Dolenjskem: zastopnik kapelan Ivan Čebašek; kapelan Ivan Volk; slovenski klub v Celovcu: zastopnik stolni vikarij Matej Ražun; društvo učiteljev in šolskih prijateljev za okraj Kamenik: zastopnik nadučitelj Valentin Burnik; pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah pri Trstu: zastopnik Anton Bremic; Slovenski velikošolci na Dunaji l. 1892: zastopnik cand. iur. Janko Vencajz; Slovenski bogoslovci centralnega semenišča v Gorici l. 1891, 1892, 1893, 1894: zastopniki bogoslovci Jereb, Guštin, Cigoj in Barbič; Mariborski bogoslovci l. 1892: zastopnik bogoslovec Fran Gomilšek.

Od družbinega *vodstva*:

Prvomestnik: Tomo Zupan; podpredsednik: Luka Svetec; glavni tajnik: Anton Žlogar; odborniki: pódžupan ljubljanski dr. Dragotin vitez Bleiweis pl. Trsteniški; Ivan Hribar; Anton Koblar, ces. svetnik Ivan Murnik.

Od družbinega *nadzorništva*:

Državni in deželni poslanec Frančišek Povše. Prof. dr. Ivan Svetina. Mestni župnik Ivan Vrhovnik.

Od družbinega *razsodništva*:

Deželno-sodiščni svetnik Ljudovik Ravnikar.

Podružnični zastopniki za IX. skupščino v zmislu § 14. glavnih pravil:

1. Bled: prof. dr. Ivan Svetina, ekspozit Jakelj pooblaščenca.
2. Brdo: beneficijat Jakob Strupi; župnik Valentin Bernik, pooblaščenec.
3. Cerklje: farmacevt Radoslav Hočevnar.
4. Črnomelj ženska podružnica: posestnik Anton Schweiger, pooblaščenec.
5. Črnomelj moška podružnica: posestnik Anton Schweiger.
6. Gorenjska Dolina: župnik Jakob Aljaž, župnik Anton Žlogar.
7. Idrijska moška podružnica: trgovec Valentin Lapajne.
8. Idrijska ženska podružnica: trgovec Valentin Lapajne, pooblaščenec.
9. Kamenik ženska podružnica: mestni župan Josip Močnik, pooblaščenec.
10. Kamenik moška podružnica: mestni župan Josip Močnik.
11. Kostanjevica: notar Aleksander Hudovernik.
12. Kranj moška podružnica: trgovec Frančišek Omersa.
13. Kranj ženska podružnica: gospa Marija Drukarjeva.
14. Kropa - Kamenagorica - Dobrava: M. Pesjak, J. Pibrovec, J. Megušar, pooblaščeneci.

15. Litija: prvomestnik Jernej Zupančič, župnik Martin Molek, Frančišek Knaflič, nadučitelj Frančišek Slanec.

16. Prva ljubljanska podružnica: c. kr. notar Ivan Gogola.

17. Šenklavško-Frančiškanska ženska podružnica v Ljubljani: gospa pl. Bleiweiss-ova, gospa Antonija Gogolova.

18. Šentjakobsko-Trnovska moška podružnica v Ljubljani. deželni odbornik dr. Fr. Papež, c. kr. okr. tajnik v p. Jos. Pichler, c. kr. okr. šol. nadzornik Andrej Žumer.

19. Šentjakobsko-Trnovska ženska podružnica v Ljubljani: gospa Vidmar-jeva, gdč. F. Žebre-tova, gospa Ivana Zupančič-eva.

20. Šentpeterska moška podružnica v Ljubljani: mestni župnik Martin Malenšek, mestni odbornik Ignacij Valentinčič, mestni odbornik Frančišek Trček.

21. Šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani: gospa Marija Trček-ova, gdč. Helena Bavdek-ova.

22. Logatec moška podružnica: c. kr. okr. živinozdravnik Frančišek Majdič.

23. Logatec ženska podružnica: gospa Amalija Majdič-eva.

24. Loški Potok: župna upravitelja Anton Morè in Frančišek Kadunec.

25. Novo Mesto: mestni župan Francišek Perko, posestnik Ivan Krajec, c. kr. živinozdravnik Otmar Skalè.

26. Pivka s sedežem v Št. Petru: kurat Ivan Zupan.

27. Poljanska Dolina: župnik Jernej Ramoveš.

28. Postojina, moška podružnica: veletrgovec Francišek Jurca, lastnik tiskarne Rihard Šeber.

29. Postojina, ženska podružnica: gdč. Malči Vičičeva, gdč. Režika Jurcava.

30. Prem: učitelj Peter Cebin.

31. Radovljica: kapelan Jak. Matijan, pooblaščenec.

32. Ribnica: nadučitelj Štefan Tomšič.

33. Stari trg pri Loži, moška podružnica: c. kr. notar Francišek Strašek.

34. Stari trg pri Loži ženska podružnica: gospa Olga Pečeva.

35. Šiška: kapelan Jakob Matijan, tovarnar Viktor Rohrman, pooblaščenca.

36. Trnovo-II. Bistrica: dekan Ivan Vesel.

37. Turijak: župnik Jakob Gruden.

38. Št. Vid nad Ljubljano ženska podružnica: nadučitelj Janko Žirovnik, pooblaščenec.

39. Zagorje ob Savi: posestnik Matej Medved in gospa Medvedova.

40. Zatičina-Višnja Gora: c. kr. notar Stanko Pirnat, kapelan Jakob Pavlovčič.

41. Žužemperk: župnik Karol Jančigar.
42. Breški okraj: kapelan Josip Mešiček.
43. Celje: gospa Terezija Širca, pooblaščenka.
44. Gradec akademiška podružnica: cand. iur. Vinko Strgar, cand. med. Ferdo Kunej.
45. Gradec izvanakademiška podružnica: cand. iur. Vinko Strgar, cand. med. Ferdo Kunej, pooblaščenca.
46. Laški trg: posestnik Ivan Drobnič, vikarij Jernej Bogataj.
47. Maribor: prof. dr. Anton Medved.
48. Ormož ženska podružnica: župnik Anton Žlogar, pooblaščenec.
49. Ormož moška podružnica: župnik Anton Žlogar, pooblaščenec.
50. Ptuj: bogoslovec Frančišek Gomilšek, pooblaščenec.
51. Rečica: ces. svetnik Ivan Murnik, pooblaščenec.
52. Slovenska Bistrica: mestni župnik Martin Malenšek, pooblaščenec.
53. Teharje: posestnik tiskarne Dragotin Hribar.
54. Trbovlje: župan Janez Peklarič, veleposestnik Anton Volavšek, kapelan Pankracij Gregorec.
55. Beljak in okolica: posestnik Simon Aichholzer, pooblaščenec za župnika, Frančišek Bergman in Lapuš.

56. Celovec: stolni vikarij Matej Ražun.

57. Rožak in okolica: župnik Anton Žlogar, pooblaščenec.

58. Ziljska Dolina in fara Vrata: župnik Frančišek Katnik in župnik Martin Krejči.

59. Ajdovščina moška podružnica: župnik Alfonz Blažko.

60. Ajdovščina ženska podružnica: zdravnik dr. Peter Defranceschi, pooblaščenec.

61. Bovec: župnik Anton Žlogar, pooblaščenec.

62. Briska-Biljana: kapelan Josip Vidmar.

63. Dornberg - Prvačina - Gradišče: župnik Josip Poljšak.

64. Dornberg ženska podružnica: urednik Andrej Gabršček, pooblaščenec za gospo Josipino Bizjak-ovo in gdč. Amalijo Jelšek-ovo.

65. Gorica moška podružnica: prof. dr. Frančišek Kos, c. kr. učitelj Benedikt Toniž.

66. Gorica ženska podružnica: gospa Josipina Blažon-ova, gospa M. Premrov-ova, gdč. Olga Premrov-ova.

67. Kanal: nadučitelj Mihael Zega.

68. Kobarid: urednik Andrej Gabršček.

69. Sežana moška podružnica: nadučitelj Matko Kante, Jan. Renčelj.

70. Sežana ženska podružnica: gdč. Maša Dolenč-eva in gdč. Nežika Pitamič-eva, pooblaščenki za gospo Zinko Rybař-eva in gospo Antonijo Gabršček-ovo.

71. Šempas: prof. dr. Ivan Svetina, pooblaščenec za deželnega poslanca župnika Blaža Grča.

72. Tolmin moška podružnica: župnik Ivan Vrhovnik, pooblaščenec.

73. Greta: deželni poslanec Frančišek Dolenc, Anton Bremic.

74. Sv. Ivan na Vrdeli: deželni poslanec J. Marija Vatovec.

75. Trst moška podružnica: veletrgovec Ivan Mankoč.

76. Trst ženska podružnica: gdč. Ljudmila Mankoč-eva.

77. Podgrad: dež poslanec Slavoj Jenko, kapelan Vatroslav Počivalnik.

78. Prvačina ženska podružnica: vikarij Hilarij Vuk, pooblaščenec.

Potem, ko so se prebrali oglašeni udeležniki IX. družbine velike skupščine, naroči prvomestnik Tomo Zupan, naj glavni družbin tajnik župnik Anton Žlogar glasom § 16. družbinih pravil prebere vodstveno poročilo od VIII. velike skupščine v Sežani, dne 26. julija 1893, pa do danes. To izvestje slove:

Veleslavna skupščina!

Velespoštovane dame, častiti rojaki!

1. Vitalno vprašanje glede slovenske narodnosti se suče okrog šolstva in posebej okrog

ljudskega šolstva. Šolsko vprašanje je eminentno kulturno, a žal! da se je pri nas osobito z ozirom na slovanske rodove — presukalo nekako v politično vprašanje. Tega niso gotovo krivi Slovani, nego njih protivniki, ki kratijo natorne i ustavne pravice slovanskemu šolstvu. Čudno je to, a resnično, — da neprijatelji slovanskega šolstva urezavajo njegov šolski krog, ki mu pa ne ugaja. In kolikor bolj slovanska mladež zdihuje in stoka v tej pretesni obleki, toliko bolj jo protivniki potiskajo vanjo. To pa je nenatorno stanje, zoper katero se je vnel odpor na severu in na jugu.

Zato so se osnovala zasebna društva, da bi kolikor moči odpomogla tem nedostatkom. Da so si Čehi osnovali svojo „osrednjo Matico šolsko“ je glasen dokaz, kako tudi njihovo šolstvo še ni povsod pravilno urejeno. Mej Nemci spričuje „Katholischer Schulverein“, da je „Deutscher Schulverein“ Nemcem sosebno verskega šolstva največji nasprotnik. — Ni li vsled tega morala nastati tudi naša družba sv. Cirila in Metoda? In v sličnih razmerah je jednaka družba nastala v naši bratski Istri. — Vse naše slovanske družbe glasno govoré, da se naše šolstvo ne sme zlorabiti kot politično vprašanje, vrniti se mu mora značaj kulturni in pedagogični. Mej našim narodom to pravo stališče zavzema naša družba sv. Cirila in Metoda; njen obstoj zmir glasno kliče: dajte slovenskemu šolstvu, kar mu gre

po božji in natorni postavi; ko ono te pravice zadobi, potem družbe treba ni.

Kako je naša družba v preteklih letih v zmislu svojih pravil pospeševala versko i slovensko šolstvo, znano Vam je, čč. skupščinarji, iz prejšnjih naših poročil; danes nam se je ozreti na zadnjo upravno dobo od današnjega dneva nazaj do 26. julija 1893., ko se je VIII. skupščinska slavnost v rodoljubni Sežani na Krasu obvršavala s takim navdušenjem i sijajem, ki sta morala vsplameniti čuteča srca za to vse-slovensko družbo.

Vodstveni izvestitelj bo rešil svoj nalog le bolj v glavnih potezah, da ne bode ni preutrudilno zanj in predolgo za čč. skupščinarje, kateri pa si iz teh kratkih podatkov utegnejo vendar le napraviti istinito sliko o društvenem delovanju.

Vodstvene seje.

2. Pri VIII. skupščini v Sežani bil je v družbino vodstvo vsled odstopa odbornika dr. Ivana Tavčarja, kateri radi premnogih drugih opravil izvolitve ni hotel več prevzeti, soglasno poklican deželni arhivar kurat Ant. Koblar. A odbornik dr. Tavčar je družbi v daljnjo razpolago ponudil svoje sile prav tako, kot je doslej v pravoslovnih zadevah — to storil brezplačno. Vsled preselitve odbornika Antona Žlogarja iz Ljubljane v Kranjsko Goro koncem aprila meseca spremenilo se je le nekoliko vod-

stveno poslovanje. Glavno tajništvo je za zdaj še ostalo v prejšnjih rokah, le tekoče upravne zadeve izročile so se mestnemu učitelju Alojziju Kecelju. Zbog te okoliščine se je pomnožil trud osobito našemu neumornemu prvomestniku, ki paznim očesom motri vse društveno gibanje. Iz teh razmer je tudi umevno, da se tu i tam vsaki želji ali vsakemu dopisu ni moglo takoj ustreči — osobito ne, če ni bil pravočasno doposlan. V obče naj blagovolé uvaževati slavna podružnična načelništva kakor tudi posamni rodoljubi, da družbino vodstvo do danes še nima svoje stalne pisarne, nego posamni upravitelji rešujejo družbine zadeve tedaj, ko jim to dopušča stanovski poklic. Ta način družbinega poslovanja se je pridržal že vseh preteklih 9 let, da se je prihranilo več troškov ter vsota mogla rabiti za društvene namene.

Družbino vodstvo je reševalo dospele vloge deloma upravnim potom, deloma v svojih sejah, katerih je bilo v zadnji upravni dobi osem, in sicer: prva te upravne dobe ali LXX. dne 30. avgusta 1893., v kateri se je vodstvo v zmislu § 18 glavnih pravil konstituiralo kakor prejšnja leta, ter so vsi dosedanji upravitelji sprejeli zopet drage volje svoje posle. LXXI. dné 28. septembra, LXXII. dné 8. novembra, LXXIII. dné 20. decembra 1893. l., LXXIV. dné 7. februarija, LXXV. dné 18. aprila, LXXVI. dné 14. junija in LXXVII. dné 13. julija 1894. leta. O čemur se je razpravljalo

v teh vodstvenih sejah, razvidno bo vsaj deloma iz naslednjih podatkov.

O podružnicah.

3. Kakor veste, čč. skupščinarji, so naši družbi življenska moč njene podružnice. Lani 123 izkazanim prirastlo je v glavnem imeniku še osem novih in sicer: Zaporedna št. 124. Moška podružnica za Rožák in okolico. 125. Ženska podružnica v Prvačini. 126. Podružnica za Velikovec in okolico. 127. Moška podružnica za Sežano in okolico, kot najlepši spomin na ondotno lansko skupščino. 128. Ženska podružnica v Krškem. 129. Ženska podružnica v Kobaridu. 130. Ženska podružnica v Škofji Loki. 131. Ženska podružnica za Škofjo Ves pri Celji.

Poskočilo je — in sicer prav zelo — tudi število pokroviteljev, prideljenih raznim podružnicam, — navadno v bližini svojega bivališča; namreč za 30. Zaporedna številka 116. „Društvo učiteljev in šolskih prijateljev“ za okraj Kamenik. 117. Ženska podružnica v Trstu št. I. 118. Občina Sežana na Krasu. 119. Fran Stepančič, veleposestnik v Temnici. 120. Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah pri Trstu. 121. Litijsko-Šmartinske slovenke št. V. po zastopnici gospodičini Kristini Demšarjevi. 122. Ženska podružnica v Sežani. 123. † Hinko Kavčič v Razdrtem, posestnik in deželni poslanec; v hvaležni spomin njegove trudoljubivosti poslali po njega smrti njegovi čestilci. 124. † Prelat

Andrej Alijančič v Celovcu poslal po prijatelju naše družbe še pred svojo smrtjo drž. obveznico s kuponi za 100 gl. 125. Občina Draga. 126. Št. Jakobsko-trnovska ženska podružnica št. IV. po zastopnici gdč. Ivanki Praprotnik-ovi. 127. Litijske Slovenke št. I. po zastopnici gospej Josipini Koblar-jevi. 128. Župnija v Rojanu pri Trstu. 129. Vipavska Čitalnica. 130. Ženska podružnica v Trstu št. II. po zastopnici gospici Miliki Mankoč-evi. 131. Št. Vid pri Zatičini. 132 in 133. Mariborska posojilnica št. II. in III. 134. Posojilnica v Radovljici. 135. Ženska podružnica v Prvačini. 136. Moška podružnica za Sežano in okolico. 137. Podružnica v Šiški. 138. Feliks Ferik, zdravnik in veleposestnik v Mariboru. 139. Slovenski bogoslovci centralnega semenišča v Gorici l. 1894. 140. Ženska podružnica za Krško in okolico. 141. Josip Rodè, posestnik v Kameniku. 142. † Gospa Marija Murnik-ova po njeni prerani smrti upisal jo soprog cesarski svetnik Ivan Murnik — da bo v družbi še bolj živel njen blag spominj. 143. Posojilnica v Ribnici. 144. Frančišek Mally, tovarnar v Ljubljani. 145. Elija Predovič, trgovec v Ljubljani.

Do 1. avgusta t. l. torej šteje družba sv. Cirila in Metoda 104 moške podružnice z 8407 člani in 27 ženskih z 2958 družbenicami, skupaj 11.365 udov.

Lansko leto se je priznala v Sežani našem ženstvu palma prvenstva z ozirom

na delovanje v prosep naši družbi; tudi letos biva vodstvo pri tej sodbi, kakor je razvidno iz néuradnega spiska od prijazne namroke: „Delovanje ženskih podružnic družbe sv. Cirila in Metoda v preteklem letu 1893“, ki so ga nedavno prejele naše podružnice. Zdaj, ko so stopile žene slovenske in dekleta v svojih podružnicah tako številno na plan, da bi se borile z možmi vred za slovenske idejale, zmaga pač ne bo izostala. — Da, žene slovenske, kakor je vam ljuba vaša deca, tako ljub naj vam je materin jezik, njemu zahtevajte v šolah prvo in častno mesto, ne dopuščajte več, da bi se izneverjala mladež svojemu rodu.

Ta požrtvovalnost, katero v novejšem času kaže slovensko ženstvo, mora s ponosom i zadovoljstvom navdajati slovenske rodoljube, a tudi občudovanje i spoštovanje izvablja stranškemu svetu.

Večina podružnic je uprav tekmovala v svrhu denarnih dobáv za družbine namene. Dobro sredstvo pridobiti za to znatnih prispevkov, so primerni koncerti in zabave. Kolikor se je vodstvu poročalo, osnovale so si deloma ob svojih zborovanjih, deloma posebej vzgledne veselice, naslednje podružnice: Črna na Koroškem, ženska podružnica v Št. Juriju ob južni železnici, Teharje pri Celji, Rožák v Dolinčicah in Podravljah, Moška in ženska podružnica v Idriji s sodelovanjem čitalnice in de-

lavskega bralnega društva, moška in ženska št. peterska v Ljubljani, Št. Kancijan in Šmihel pri Pliberku, Mokronog s sodelovanjem bralnega društva, Medgorje na Koroškem, Št. jakobsko-trnovska ženska v Ljubljani, Laški Trg s sijajno božičnico, Trbovlje, ženska podružnica v Gorici s prelepimi božičnicami v Gorici, Podgori, Pevmi, Ločniku; podružnica na Greti, podružnice Beljak, Št. Janž, Priblaves, Šteben, Velikovec, Apače, Kotmara ves, Tolsti vrh; Šiška, moška in ženska v Kranji, moška in ženska podružnica v Trstu veliki koncert s sodelovanjem opernega pevca Josipa Trtnika in ondotnih slovenskih društev.

Posebno važni so podružnični shodi, kajti pri njih se nudi članom, kakor tudi ljudstvu sploh koristnega pouka in primerne zabave. Uprav neprecenljivega pomena pa so ti shodi za naše koroške brate; podružnice so jim prava ognjišča domovinske ljubavi; zato jim vodstvo rado pošilja govornike, katerim so podružničarji za njih pouk srčno hvaležni.

V obče velja pravilo, da tudi priprosti narod potrebuje vedrila, saj ima brig in tug dovolj in včasih naj se tudi priprostemu oratarju v prijateljski družbi razvedri nagubančeno čelo, da gre pokrepčan z novim pogumom na delo, za kruh svoji obitelji a tudi na delo za pravo svojega naroda — kajti glavna opora slovenstvu je značajni oratar in obrtnik. Tema dvema pa uprav naše podružnice brez posebnih

troškov in trudov lahko nudijo potrebnih ukov in razvedril. In ako jim narodovi voditelji tega ne oskrbé, iščejo si šestokrat zabave po svoje — kar je pa navadno na kvar njim, njihovim družinam, vsemu narodu in tudi državi. Kako se dá vse to doseči — na jedno stran ljudstvo vzgajati, na drugo pa družbi nakloniti prispevkov, v tem podaja napotke ne sicer društveni, a jako rabljivi spisek, te dni razposlan podružnicam z naslovom: „Delovanje moških podružnic družbe sv. Cirila in Metoda sosebno v preteklem letu 1893.“

Družbini šolski zavodi.

4. A podajmo se k družbinim šolskim zavodom! O njih zgodovinskem razvoju ne sodi Vas zdaj obveščati, saj se itak vsak družbenik lahko o njem pouči v prejšnjih „Vestnikih“, ki zabeležujejo vse važniše podatke.

1.) Začnimo pri najstarejšem zabavišču v Celju, katero se je omililo slovenskim starišem, da so v preteklem letu vanje pošiljali 59 otrok. Vrtec je prav dobro uspeval pod vodstvom častitih šolskih sester, katere vzgojevalne moči družbinemu vodstvu nakladajo relativno najmanj troškov, s čemur mora osobito naša družba poštovati.

2.) Zabavišče pri sv. Jakobu v Trstu je zbiralo nad 70 otrok in je pristno semenišče —

3.) za prvo slovensko osnovno šolo pri sv. Jakobu v Trstu“, katera se je letos razširila že v petrazrednico. Tako ta naša šola prva in jedina slovenska peterorazrednica na vsem Primorskem, kar je vsekako značilno za primorske razmere, a mislimo tudi častno za našo tu se v blesku kažejo res vsešlovensko družbo. Njeno voditeljstvo je obelodanilo letos „šolsko poročilo“, katero obsega vso šolsko kroniko od l. 1887. do letošnjega šolskega sklepa. Prav želeti bi bilo, da bi tako poročilo dobil v roko vsak naš družbenik, vsak rodoljub, ki se je spominjal naše družbe; videl bi, da ni zastoj položil svojega óbola na domovinski žrtvenik. To šolo je obiskovalo 320 otrok in bilo bi jih še več, da je prostora. Ta po naši družbi dani dokaz, ki nas stane že čez 20.000 gl., ni še menda zadostno spričalo temu, da je prav v mestu Trstu dovolj slovenskega življa ne samo za jedno šolo, nego še za desetkrat toliko. Ako pomislimo na te ogromne žrtve, skoro bi rodoljuba krvavelo srce: ad quid perditio ista? k čemu ta potrata? — rajši bi denar dajali stradajočemu težáku — — pa ne, človek, ki res ljubi svoj narod, žrtvuje zanj do zadnjega bora, ker noče, da bi njegov narod poginil dušne smrti — osobito ne oni čili narod, ki je tam ob modri Adriji bramba katoliški cerkvi in avstrijski državi.

Družbino vodstvo je še voljno žrtvovati za slovensko šolstvo ob Adriji, dok pravične —

in gotovo ne pretirane — zahteve slovenskih roditeljev zmagajo, in te bodo konečno morale zmagati.

Nameravane premembe v učiteljskem in vzgojevalnem osebju se v Trstu radi mnogih zaprek letos še ni moglo izvršiti.

4.) Zabavišče v Rojanu je vzgajalo nad 70 otrok, in ono

5.) na Greti pa krog 50.

6.) Zabavišče v Pevmi pri Gorici je začetkom leta vsprejelo 50 otrok, ono v

7.) Ločniku pa 35.

Naša družba je zdatno podpirala

8.) zabavišče v Podgori pri Gorici, kjer se je vpisalo nad 100 otrok. Žal, da dosedaj še nismo mogli ustreči vroči želji ondotnega županstva, da se pomnoži še z jednim oddelkom, ali da se osnuje nov otroški vrtec.

Sijajne vspehe s svojimi učnimi zavodi je dosegla „Sloga“ v Gorici; njo krepko podpira naša družba, kajti kar je „Slogin“ namen samo za Goriško, to je naši družbi namen za vse „Slovensko“. Tako si je podpirajoč prisvaja naša družba:

9.) Zabavišče društva „Sloge“ v Gorici v ulici sv. Klare s 66 otroci,

10.) tamošnje zabavišče v ulici Barzellini s 45 otroci in

11.) goriškoslovensko štirirazrednico s 326 šolarji.

Vse te naše zavode so nadzorovali p. n. državni šolski nadzorniki, kakor tudi od cerkvenih oblasti imenovani in po družbinem vodstvu naprošeni ali po njem odposlani nadzorniki, ki so se o njih izrazili s pohvalo in zadovoljstvom.

Slavna skupščina! Če pomislimo zdaj na teh več kot tisoč otrok, ki jih pestujejo naši zavodi, vidimo, da naš trud in naša požrtvovalnost ni zastonj. Čegava bi bila ta deca brez naše družbe? Ali bi *je ne bili že naši neprijatelji na severu in jugo-zahodu vkljub 7. zapovedi božji zvalili v svoje zavode, od koder bi se gotovo ne bili več vrnili kot katoliški Slovenci.

Da naša družba obvršava pravo patrijotično delo, lahko bi Vam, čč. skupščinarji, dokazali iz načina vzgoje i pouka v naših zavodih, iz naših cerkvenih, naših dinastičnih in narodnih šolskih slavnostij; a o teh veselicah, spodbudnih za učence, stariše in navzoče občinstvo, poročali so itak naši časniki. Dovolj je, da družbino vodstvo konstatuje: Naša osiročena mladež se že vzgojuje po jedinopravih pedagoških načelih; v katoliškem, avstrijskem, slovenskem duhu. **Družbini zavodi imajo že konfesijonalno in narodno šolo,** za kar se je izreklo naše ljudstvo v svoji ogromni večini.

Družbinemu vodstvu je omenjati zdaj še najbolj skeleče rane na slovenskem telesu, to

je slovenskega šolstva na Koroškem. Kako radi bi bili že letos slavni skupščini naznanili veselo vest: „Šola v Velikovcu je odprta,“ — a zaprek je bilo dovolj, da se to ni moglo izpeljati. Družbeni tajnik si je lani meseca avgusta z dvema čč. šolskima sestrama ogledal ponujano nam hišo v Velikovcu, katera pa žal za šolski namen ni prikladna. Zato se je moral pogojni nakup prečast. proštu Serajniku, kateri se je v svojem rodoljubnem srcu že radoval, da prav v njegovi hiši bo prva slovenska šola v Gorotanu, zopet odpovedati in misliti na drug prostor. Vodstveni ud Ivan Hribar potoval je zato nalašč v Velikovec ter kupil prav primeren stavbeni prostor v obsegu enega orala 706□° za 1.250 gld., kateri prostor se je mejčasno dal v najem.

V tej zadevi pa je občni zbor celovške podružnice dne 27. junija 1893. sprejel in nam doposlal nastopno resolucijo: „Načelništvu se naloži, naj se pri glavnem vodstvu zahvali za sklep: da ustanovi v Velikovcu večrazredno slovensko šolo in naj se slavno vodstvo prosi, da bi družba sv. Cirila in Metoda najbolj ko mogoče podvizala si izpeljati omenjeni sklep“.

Družbino vodstvo se je že nakanilo stopiti pred slovenski svet z okrožnico, proseč ga zopetnih žrtev, darov za to velepomembno šolo, katero kanimo zidati vspomladi. Na jesen in po zimi se bo potrebno pripravilo in osobito

se nadejamo, da bodo koroški rodoljubi s stavbinim gradivom prihiteli na pomoč.

Mislili smo, da bode zabavišče pri šolskih sestrah v Mariboru odprto že početkom šolskega leta 1893/94, a še do zdaj ni. Družbino vodstvo se je zglašalo z opetovanimi vlogami na deželni šolski svet v Gradcu in na ministerstvo na Dunaju, naznanjalo je te odloke mestnemu šolskemu svetu v Mariboru, posredovali so v tej zadevi državni poslanci, a do danes še ni definitivne rešitve o tej, sami na sebi res malenkostni zadevi: kajti štajerski neslovenski rojaki se bodo prepričali, da se Maribor ni podrl, ko bodo tam res samo slovenski otroci zahajali v slovensko zabavišče.

Ker je preosnova tržaških naših zavodov v tesni zvezi mej seboj, torej ni bilo možno odpreti novega zabavišča na Belvederu v Trstu.

Knjižnica družbe sv. Cirila in Metoda. — Šolski in učni pomočki.

5. V smislu svojih pravil izdaja družba tudi razne spise, osobito mladinske. Od prejšnjih so I., III. in IV. zvezek popolnoma pošli in podružnica, ki bi utegnila imeti še kaj imenovanih izvodov v razpečávanje, storila bi veliko uslugo vodstvu, ako mu je vrne. Letos smo izdali vže X. zvezek z naslovom: „Igre in pesmi za otroška zabavišča in ljudske šole“. Vredil Ivan

Mercina, učitelj na c. kr. deški vadnici v Gorici. S tem spisom se je odpomoglo nujni potrebi naših zabavišč; sploh se je v tej slovstveni stroki z njim ledina orala. Naši časopisi so knjigo prav laskavo ocenili in priporočili vsem ljudsko-šolskim knjižnicam. Na razpolago ima družba še dokaj spisov, a dok se ne razpečajo prejšnji spisi, ne kaže izdajati novih. Naše podružnice so z razpečavanjem takih spisov najboljše pospeševalke slovenskega slovstva.

Družba je pospeševala krščansko prosveto v smislu svojih nebeških zavetnikov sv. Cirila in Metoda tudi s tem, ker je rada uslišavala prošnje za podaritev raznih knjig. Molitvenih, nabožnih, šolskih, poučnih, zabavnih spisov je družba prejemale od mnogih darovalcev, druge, osobito šolske, je nakupovala, nekatere je imela pa v svoji zalogi.

Društvena ekspedicija, ki jo hvalevredno upravlja Ivan Bonač-eva knjigoveznica, razposlala je na vse kraje slovenske domovine, osobito ob mejah, od lanske skupščine do inclusive 1. avgusta t. l. vkupno 13.349 knjig.

Pri naročevanji in razpošiljanji šolskih knjig je družbo podpirala „Narodna šola“ s svojim predsednikom deželnim poslancem Feliks Stegnarjem, kateremu tu javno izrekamo zaslužen zahvalo.

Dobrotniki naše družbe.

6. Iz vseh dosedanjih pojavov smemo po pravici trditi z zadovoljnostjo in hvaležnostjo, da ga ni več zavednega in v resnici narodno čutečega Slovenca, ki bi ne bil na kakoršenkoli način podpiral naše družbe. Ker štejemo dobrotnikov in prijateljev mej ženstvom in mej moštvom na tisoče, torej Vam jih, čč. skupščinarji, ne moremo več naštevati po imenih. V tem oziru si Vas usojamo opozoriti na skoro vsakomesečni izkaz darov v naših časnikih. — Da so se darovi — vkljub preobilnemu narodnemu davku za slovenska podjetja — tudi za našo družbo skoro podvojili, zahvaljati je slovenska društva po vseh naših pokrajinah, ki so prirejala akademije, koncerte, poučne shode, zabave... tudi naši družbi v korist. Imenoma navedemo: Dolenjsko okrožje akademičnega ferijalnega društva „Sava“ s koncertom v Kostanjevici. „Celjski sokol“. Čitalnica in bralno društvo v Idriji. Gorenjsko okrožje „Sava“ koncert v Kranju. Bralno društvo v Mokronogu. Vsa, deloma že prej označena slovenska društva v Trstu in okolici. Čitalnica in učiteljsko društvo v Sežani — osobito ob lanski skupščini. Slovenska društva v Gorici. Prvo slovensko pevsko društvo „Gorotan“ na Koroškem. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani. Isto tako več ali manj skoro vse čitalnice po Slovenskem.

Dohajali so božični, novoletni, velikonočni darovi, kakor tudi ob raznih veselih ali žalostnih dogodkih.

V smislu vodstvene okrožnice so se spominjale naše družbe osobito slovenske posojilnice in hranilnice, mnoge so se že vpisale mej pokrovitelje in od več posojilnic se to zanesljivo pričakuje. Krona darovom sta že stalna prispevka visokega deželnega zbora kranjskega s 1000 gld. in sl. mestne občine v beli Ljubljani s 500 gld.

A da se je ta ogenj domovinske ljubavi vplamtil, provzročili so narodni časopisi, ki so se ob raznih prilikah simpatično spominjali naših naporov; „Slovenski narod“, „Mir“, „Edinost“, „Soča“, imajo stalno rubriko za kronske darove. Sam „Narod“, je izročil vodstvu že 19. ali 20. zbirko kronskih darov: vkupno 7695 Kr 73 h. „Narodovim“ kronskim darovom pa je stvaritelj in pogumen nadaljevalec do danes redaktor Josip Nolli.

Tolika jednodušnost v požrtvovalnosti gotovo veseli vsacega rodoljuba, a imponuje tudi strancem.

Bodi vsem pospeševalcem družbinih namenov, vsem načelništvom, vsem narodnim časnikom iskrena zahvala.

A spominjajoč se živih dobrotnikov ne smemo pozabiti milih pokojnikov. Kolikor se nam je naznanilo, pokosila nam jih je

dokaj tudi zadnje leto nemila smrt. Prominola je Jerica Klinarjeva, ona gospa, ki je v svojem hotelu pri Petranu na Mlinem sprejela našo IV. veliko skupščino v Bledu l. 1889. Dr. Bilec, prej v Postojini, zamrl v Gradcu. Pesnik Fran Gestrin v Ljubljani. Posestnik Josip Kržič v Borovnici, volil družbi 200 kron. Družbenik Jan. Nep. Horak kot predsednik obrtno-pomožnega društva, vsako leto naklonil po 10 gld. Deželni poslanec Josip Ivančič, c. kr. notar in podpredsednik toliminske moške podružnice. Dekan Adolf Harmelj, osnovatelj i prvomestnik podružnice v Komnu. Josip Bernard, svečar v Ljubljani, volil 100 gld. Nadžupan Ferdo Mahorčič, bivši prvomestnik Nakelske podružnice. Župnik Blaž Artelj, prvomestnik podružnice „Gorenska Dolina“. Pri ženski podružnici v Idriji: ustanovnik Lavoslav Svoboda, letnice gospe Antonija Juvančič-eva, Minka Poženel-ova, Leopoldina Senčar-jeva. Pisatelj-učitelj Josip Freuensfeld, ustanovitelj ljutomerske podružnice, zamrl v zlati Pragi. Telegr. uradnik Ferdo Cernovšek, odbornik krške moške podružnice. Župnik Boštijan Gradičnik v Bilčovsu, odbornik podružnice Kotmaraves. Dekan M. Ambrož v Kaplji, blagajnik podružnice Št. Janž v Rožni dolini. Gospa Marija Murnikova v Ljubljani, prvomestnica šenklaščko-frančiškanske podružnice, kateri je pridobila največ (6) pokroviteljic, sploh znana kot vzgledna načelnica narodnega slovenskega ženstva. Anton Škabar, večletni

blagajnik podružnice na Greti. Prelat Frančišek Kosar † v Iki, ustanovnik mariborske podružnice, velik pospeševatelj vodstvenih namenov, čegar obili dopisi do vodstva spričujejo njegovo res plemenito katoliško in slovensko srce. Filip Milonik, odbornik ziljske podružnice na Koroškem. Josip Regali, član št. peterske podružnice v Ljubljani. Štefan Faganel, letnik moške podružnice v Gorici. Janez Kukovič, posestnik v Št. Jurju ob južni železnici, volil 10 gl. Učitelj Rudolf Dolenc, odbornik vipavske podružnice.

Kakor živih, tako se je družba tudi teh in drugih nam nénaznanjenih prominolih družbenikov i dobrotnikov spominjala pri današnji presv. daritvi; ohranimo je vsi mi v častnem spominju!

7. Nadejamo se, da ste se čč. skupščinarji, iz tega upravnega poročila prepričali, da se naša družba še zmir razširja povsod, koder bivajo Slovenci, ona raste naravnim potem brez umetnega pritiska in brez sile. Pokazali smo vam danes armado blizu 12.000 bojnikov, ki stoje na straži zoper dva mogočna neprijatelja na severu in na jugu.

Mi vsem njim nočemo prizadeti nič žalega, le to jim odkrito in možato povemo, da naj pustijo slovensko deco pri miru, naj je ne vabijo z mamečimi pretvezami v svoje šolske zavode, naj jo puste lastni materi slovenski,

katera jo želi po svoji skromni moči odgojiti zvesto Bogu, cesarju, domovini.

Kakor oni želijo svojo mladež vzgojiti v duhu svojega naroda, tako naj tudi nam privoščijo isto — mi nočemo njihovih otrok; le svoje hočemo imeti v slovenskih zavodih.

Ta klic, da hoče imeti naš narod tudi svoja vzgojevališča in izobraževališča, kakor drugi narodi, širi naj se po vsej državi, prodre naj do vseh merodajnih krogov. Narod, kateri v svojih skromnih razmerah toliko žrtvuje v kulturne namene — osobito v šolske — narod, ki že desetletja prosi, naj se vender vrvna naše šolstvo po pedagogičnih načelih, narod, kateri je snežnobel v svoji zvestobi do mile Avstrije, ki je z bratskim narodom hrvatskim stoletja branil zapadno kulturo ter tudi po pravici zasluži vsled svoje tedanje i sedanje vernosti častni naslov: „antemurale christianitatis, — krščanstvu predtrdnjava“; ta narod ne zasluži tolikega preziranja.

Ali naj ostane še dolgo naš narod narod-trpin, mučenik? — To je deloma odvisno tudi od nas, ki smo vsklili iz njega. Delujmo skupno vsi v njegov blagor, vsaj vidimo, da je naš dosedanji napredek večinoma le delo „slovenskega dlana in uma“. Delujmo tudi v naši družbi — saj je njen delokrog tako obširen in preblag njen namen. Delujmo prav v duhu njenih nebeških zavetnikov sv. Cirila in Metoda. V tej

družbi zginejo vse razlike — visokega in nizkega, izobraženega in priprostega. Tu se mora vse spajati v harmonično jednoto, kakor sta sv. brata, pridši mej slovanske rodove, spojila vse stanove v bratovski ljubezni, ter jih zunanjemu svetu pokazala kot prosvetljene krščanske Slovane — jedine v veri, jedine v jeziku.

Zato naša družba ni in ne more biti: ni stanovska, ni politična, ni sebična, ni zgolj moška, ni ženska, nego katoliška, vesoljna in pa narodna — torej vseslovenska.

In to se bo v polni meri obistinilo, čč. skupščinarji, ako prisluhnemo besedam pesnikovim, ki si jih sleharni vzemi za spominčico iz današnjega našega zborovanja:

»Življenje Tvoje svetlo geslo vodi:
Najprvo bodi zvest katoličan,
Potem slovenski sin navdušen bodi,
Potem Avstrijec veren in Slovan«.

Prvomestnik omenja, da je letos tajnikovo poročilo naštelo izvanredno veliko družbenikov, ki jih je slovenstvu prezgodaj odvzela nemila smrt. To smrtno četo pa vodi Frančišek Kosar, mož po Božji volji, mož po narodovi volji. Bil je velik prijatelj naši družbi in bolj s srcem pisanih poročil ni v družbinih aktih, kot so poročila tega cerkvenega dostojanstvenika — posebno še o štajarskem šolstvu — do družbe.

Na čelu ženskih mrličev pa nam stopa ta trenutek pred dušno oko Marija Murnik-ova,

žena po Božjem in po narodovem srcu, voditeljica slovenskega ženstva; vlani obsorej v polnem zdravju tako, da se prvomestnik še danes ne more udati tej resnici: da je Marija Murnik-ova mrtva. Izmed naštetih v prvi vrsti ta dva naša umrla nosi narod v svojem srcu prav tako, kot sta ona dva v srcu nosila narod. — Isto tako prvomestnik budi spomin do vse ostale vrste naših letošnjih umrlih: „teh vaših prijateljev in sorodnikov, teh blagih duš, ki vam spomin nanje razdira čuteče srce,“ — zato slednjič pozivlja skupščinarje, naj se njim v spomin blagovole v znak globoke hvaležnosti in iskrenega obžalovanja dvigniti s svojih sedežev. (Dvignila se je družba; nepozabljen pa nam bo prizor, ko smo videli ob prvomestnikovih besedah o Frančišku Kosarju in Mariji Murnik-ovi brisati si solze ne le iz ženskih očes, ampak solzili so možje.)

Prvomestnik popraša na to zborovalcev, da-li želi kdo besede k temu vodstvenemu poročilu. Nikdo se ne zglesi k besedi. A tudi nikogar ni bilo, ki bi ne bil glasnim priznanjem odobral v tem tajnikovem izveštji naslikano delovanje vodstva družbe sv. Cirila in Metoda v upravnem letu 1893.

Račun za VIII. družbino leto 1893 kaže:

VI. Mesto glavnega blagajnika, deželnega odbornika dr. Josip Vošnjaka poroča o denarnem družbinem stalu za l. 1893 ud družbinega vodstva, deželni arhivar Anton Koblar.

D o h o d k i		gld.	kr.
1	Doneski podružnic	7915	50
2	Pokroviteljnine	866	—
3	Podpora sl. dež. zbora kranjskega .	1000	—
4	Podpora sl. mesta ljubljanskega .	500	—
5	Darila in kronini darovi	2583	54
6	Kronin dar nabran od »Slov. Naroda«	2716	70
7	Volila (dr. Škofic, dr. Čuček itd.) .	1443	57
8	Za prodane družbine knjižice . .	232	16
9	Obresti od naložene glavnice . .	601	90
		17859	37
Troški .		16324	30
Prebitek znaša torej .		1535	07
Saldo 31. decembra 1892 .		14697	06
Saldo 31. decembra 1893 .		16232	13

T r o š k i		gld.	kr.
1	Za družbine šolske zavode v Trstu in okolici	6616	66
2	Za družbine šolske zavode v Gorici in okolici.	3300	—
3	Za šolski vrtec v Celju	320	—
4	Narodno šolstvo na Koroškem . .	1463	79
5	Podpore podružnicam	656	97
6	Tisk družbinih knjig	252	96
7	Vežanje, razpošiljanje družbinih in drugih knjig	818	95
8	Za dijaške kuhinje	50	—
9	Nagrade pisateljem	50	—
10	Nakup molitvenih, učnih in zabavnih knjig	1095	98
11	Nakup stavbišča za šolo v Velikovcu	1250	—
12	Razni stroški	448	99
Skupaj .		16324	30

Z veseljem konstatujem, da so tudi v VIII. družbinem letu se dohodki zvikšali in da so presegali troške za znesek 1535 gld. 7 kr. Najvažnejša točka so doneski podružnic, na katere se mora najgotoveje zanašati glavna družba. In zato bi pač morale vse podružnice spolnovati svoje dolžnosti, vsako leto nabirati doneske ter jih v prvi polovici leta, kakor določuje § 10. družbinih pravil, poslati vodstvu.

Gledé tega še ni vse tako urejeno; kakor bi bilo želeti v prospeh naše družbe. Leta 1893. so sicer znašali do neski 17915 gld. 50 kr., kar je najvišja vsota, odkar družba deluje, vendar bi ta znesek lahko bil še večji, ko bi vse podružnice delovale, kakor bi morale. Nobenih doneskov niso poslale sledeče podružnice: Ribnica, Šoštanj, Kropa, Kamena Gorica - Dobrava, Brasloviče, Turijak (se je l. 1894. preustrojila), Kranjska Gora, Sevnica, Črnomelj (spi že tri leta) Senožeče, Begunje pri Cirknici, Ponikve, Logatec (spi že tri leta), Šmarije pri Celji, Rečica pri Mozirji, Smlednik (spi že štiri leta), Ormož, ženska v Ilirski Bistrici (spi že pet let), Kanal na Goriškem, Pliberk, Črna, Št. Lenart v Slov. goricah (spi že pet let), Priblaves, Škofja ves pri Celji, Laški trg in Libeliče. Torej od 124 podružnic jih 25 ni spolnilo svojih dolžnostij, več kot peti del. Nujno prosim, da bi podružnice, na katerih sloni družba, ne opešale, temuč da bi vse brez izjeme s podvojeno silo lotile se dela in da blagajnik v poročilu za l. 1894. ne bo moral imenovati nobene podružnice, ki ni poslala doneskov.

Med ostalimi dohodki zavzamejo prvo mesto kronini darovi. Družba je prejela prvih kron 10.600 in sicer 5433.40 nabranih od uredništva „Sl. Naroda“, oziroma redaktorja Josipa Nollija, kateremu bodi izrečena gorka družbina zahvala. Vsi dohodki so znašali 17.859 gld. 37 kr., blizu za

2000 gld. več, kakor l. 1892. — in bili sploh največi, odkar družba deluje.

Največ troška ima družba za šolske zavode v Trstu in Gorici z okolico. Za peterorazredno šolo v Trstu z otroškim zabaviščem, za zabavišča v Rojanu in na Greti je družba potrosila l. 1893. 6616 gld. 66 kr., za podporo „Sloginih šolskih zavodov“, za otroška zabavišča v Podgori, Pevmi in Ločniku pa 3300 gld. Za šolo, ki se bode zidala pri Velikovcu, nakupila je družba primerno stavbišče za 1250 gld.

Po odbitih troških se kaže prebitek, kateri se je priložil glavnici, ki je koncem leta 1893. znašala 16.232 gld. 13 kr., naloženih pri raznih narodnih denarnih zavodih.

Konečno naj bodo omenjene podružnice, katere so nabrale nad 100 gld. letnih doneskov. Te so: Prva ljubljanska, Št. jakobsko-trnovska, šenpeterska v Ljubljani, novomeška, šišenska, graška izven-akademiška, kranjska, tržaška moška, ki je nabrala za tamošnje šolske zavode 908 gld., idrijska, zatičniška (200 gld.), litijska (290 gld.), trnovo-bistriška (176 gld.), trboveljska (236 gld.), ženska v Trstu (370 gld.), š. ivanska pri Trstu, ženska v Gorici (200 gld.), tolminjska, ženska šenpeterska v Ljubljani (313 gld.), ženska v Kameniku (163 gld.), ženska v Ormoži, ženska crkniško-planinska (241 gld.), ženska št. jakobsko-trnovska v Ljubljani (630, reci: šest sto trideset gld.), ženska v Sežani (217 gld.); ženska

v Dornbergu, slovenje-bistriška (265 gld.), ženska v Š. Vidu nad Ljubljano, Staritrq pri Ložu, moška in ženska, ženska v Tolminu (300 gld.), sežanska, ljutomerska, ženska v Postojini (214 gld.), teharska (220 gld.). Ljubljanske podružnice so tedaj nabrale 1893. l. 1306 gld. 15 kr. Sploh je tudi to leto naše narodno ženstvo bilo močen steber naši družbi, za kar mu bodi izrečena najsrčnejša hvala.

Po svojem službinem poročilu ud družbi-nega vodstva Anton Koblar — ki si je izprosil po prvomestniku v to besede — nadaljuje:

Dovolite, častiti skupščinarji! da temu poročilu dodam nekoliko besedij. Gotovo Vas je nemilo vrezalo v srce, ko ste slišali, da nekaj naših podružnic že dalj časa — „spi“. To res deloma hladí navdušenje današnjega zborovanja. Toda, nadejajmo se trdno, da te hčerke naše koristne družbe dolgo ne bodo več dremale, temveč prav kmalu probudile se k novemu čvrstemu delovanju. Vzdrabila se je že letos prerojena turjaško-velikolaška podružnica, za katero z mladeniškim ognjem deluje navzoči starosta našega zborovanja, blizu osemdesetletni mož, častiti gospod župnik Jakob Gruden. (Slava mu!)

Da pa spoznate, kako po drugi strani vnema za našo družbo raste, naj Vam omenim, da vsota 17.859 gld. dela čast slovenski zavednosti in da so se s temi dohodki lani še lahko pokrili troški. Vzradostila Vas bode tudi novica,

da sem danes kot blagajnikov namestnik v železničnem vozu prejel dva stotaka za družbo od dveh Šentpeterčanov iz Ljubljane. Postala sta namreč pokrovitelja ljubljanska gospoda: tovarnar Franc Mally in trgovec Elija Predovič. In ko sem vstopil v to dvorano, izročil se mi je dar 50 gld., katere je nabrala gospica Avgüsta Nigrinova med rodoljubnimi gosti, ki pri vseh svojih mukah in potu v sosednjih Toplicah ne pozabljajo na drago jim šolsko družbo. Pred vsem pa smemo ponosni biti na to, da med 17.859 goldinarji ni nobene marke, nobene lire in — še celo nobene rublja ne. Vse to je čist avstrijski denar, pošteno prislužen s slovenskim umom in trudom in darovan od slovenskih rodoljubov, bivajočih pod avstrijskim žezlom. Mi ne iščemo izdajskih podpor od zunaj, kakor delajo naši nasprotniki, ki so prejeli lansko leto za Schulverein-ske šole, t. j. za ponemčevanje slovanskih otrok v Avstriji, od občnega nemškega šolskega društva iz Berolina 54.800 mark. Precejšen del te vsote so povžili ponemčevalci slovenske dece. Komaj se je namreč razglasilo, da namerava naša družba za slovenske otroke pri Velikovcu sezidati slovensko šolo, na mah je pripihalo iz Berolina toliko mark, da so prejeli Nemci v Velikovcu 2000 gld. za osnovo nemškega otroškega vrtca in poleg tega je poslalo „stiskananim bratom“

podporo še nekaj drugih društev iz inozemstva.

Ali se bomo ustrašili in obupali, ker se valé na nas tolike sovražne tuje armade? Nikakor ne smemo in ni nam treba! Zaupajmo na Boga in na svojo moč! Ako bomo Slovenci jedini med seboj, ni se nam treba bati nikogar. Upanje do te jedinstva nam dajo tolažilne besede, katere smo veselo iznenadjeni čitali sinoči v znanem slovenskem listu, ki je pozdravil našo skupščino s toplo željo, da „naj pri podpiranju te vele-slavne šolske družbe preneha vsako strankarstvo in vsi Slovenci naj složno in požrtvovalno delujejo na to, da dobi družba sv. Cirila in Metoda obilne podpore za svoje blage namene“. Napis, katerega nosimo danes na prsih: „Z združenimi močmi za vero in dom!“ — ta napis postâni vsem Slovencem geslo. Z navdušenjem nesimo to geslo domov v lepi slovenski svet, nesimo je v spomin na metropolo dolenjske strani; tiste čisto slovenske zemlje, ki je dolga stoletja ohranila častito ime „Slovenske Pokrajine“. Čvrsto na delo v bratovski slogi in — mi bomo zmagali!

VII. Prvomestnik pozove uda družbinega nadzorništva, profesorja dr. Ivana Svetina, naj veliki skupščini prebere „poročilo družbinega nadzorništva.“

To poročilo se glasi:

Nadzorništvo je tekom l. 1893. dvakrat skontrovalo blagajnico, dné 22. februvarija in 2. novembra, in vselej je našlo, da se je blagajnično stanje vjemalo z blagajnično knjigo. Dné 14. macija 1894. je nadzorništvo pregledalo račun za l. 1893. in ga potrdilo.

Pri poslednjem skontrovanji, 14. marcija 1894, je bilo v blagajni 15.664 gld. 39 kr. in sicer naloženih pri sledečih denarnih zavodih: v poštni hranilnici gld. 741·13, v mestni hranilnici ljubljanski gld. 1444·75, v južno-štajarski gld. 2111, v posojilnicah: puljski gld. 1092·02, celjski gld. 532·27, sevniški gld. 1555·89, sinčeveški gld. 1168·66, v Djekšah gld. 2608·64, v Tinjah gld. 560·49, v Velikovci gld. 1116·67, na Suhi gld. 827, v Klečah gld. 1000, itd.

Slavna skupščina potrdi račun za l. 1893. z dohodki 17859 gld. 37 kr., s stroški 16.324 gld. 30 kr., s prebitkom 1535 gld. 7 kr. in končnim blagajničnim ostankom 16.232 gld. 13 kr. in daj v smislu § 22. družbinih pravil vodstvu oprostilo.

Prvomestnik konstatuje, da je skupščina to nadzorniško izvestje soglasno sprejela v znanje in vodstvu v oprostilo.

VIII. Prvomestnik naznanja, da po pravilih letos izstopijo naslednji udje iz družbinega vodstva: Matej Močnik, Ivan Murnik, dr. Josip Vošnjak in Andrej Zamejic.

Skupščinar deželni poslanec Slavoj Jenko nasvetuje, da se izvolijo z vzklikom dosedanji

odborniki. Skupščina z dobro in slava-klici pri-trjuje temu nasvetu.

Prvomestnik preide k volitvi družbinega nadzorništva in razsodništva. Poslanec Slavoj Jenko predlaga dosedanje člane, kar skupščina soglasno odobri. (Imena nadzornikov in razsodnikov se objavijo skupaj ob koncu.)

Prvomestnik naznanja, da je s tem vsposed končan in vpraša, če je komu izmej oč. skupščinarjev še kaka želja do družbinega vodstva ter če sploh še kdo o družbinih šolskih zadevah želi na tej véliki skupščini kakega pojasnila.

Zastopnik Gretske podružnice Anton Bremic se imenom svoje podružnice zahvaljuje za pre-jete dobrote, katere je glavna družba delila Trstu. Trst, zatrjuje govornik, je avstrijska po-stojanka ob Adriji. Družba je mnogo storila za Avstrijo in za nas tamošnje Slovence, a nepri-jatelj naš je pazil na vsak njen korak in slo-venskim šolam nasproti ustanavljal svoje šole. Da pa bodo družbini zavodi pri nas v Trstu še vspešneje delovali, treba jih je v večjem številu in časih — kakor on meni — drugod, kot do sedaj. Zato nasvetuje, da naj se dosedanji otroški vrtec na Greti, ki je — kot on misli — na ne-pravem kraji, prestavi v že najete prostore na Belvederu.

Predsednik izjavlja, da v tem ne more velika skupščina obravnavati, ker se po § 12. naših družbinih pravil ta podružnični nasvet ni

predložil poprej glavnemu družbinemu vodstvu v posvetovanje; a bavilo pa se bo s tem nasvetom koj kmalo družbino vodstvo.

Nato prvomestnik stojé spregovori:

Častiti skupščinarji! — Nj. Veličanstvu našemu cesarju je usojena bila te dni britka izguba. Njegova cesarska visokost, prečastiti veliki mojster nemškega viteškega reda, vladarjev strije Viljem se je ponesrečil na grozen način. Ob tej trpki rani cesarjevemu srcu bi si usojal predlagati, naj velika skupščina izreče Njegovemu Veličanstvu prvič: najponižneje iskreno sožalje, drugič pa si usojam nasvetovati, naj v edno izjavi velika skupščina ob slovesni priliki svojega devetletnega zborovanja v Novomestu globoko udanost, zvestobo in pokorščino Nj. Veličanstvu našemu cesarju.

Če nás pooblastite, izvrši ta Vaš sklep sedaj neposrednje po seji potom tukajšnjega okrajnega glavarstva imenom družbe sv. Cirila in Metoda deputacija treh družbinih članov. (Skupščinarji vstanejo ter z živio- in slavaklici na presvitlega cesarja odobré prvomestnikov nasvet.)

Konečno se prvomestnik zahvaljuje čč. oo. frančiškanom za preskrbitev božje službe, vrlemu pevskemu zboru za prekrasno petje v cerkvi, Novomeščanom, osobito mestnemu županu, narodnim družbam in novomeški podružnici na prisrčnem vsprejemu, vsem zborovalkam in zborovalcem, vsem častitim delegatom posamičnih

podružnic, vsem podružnicam na požrtvovalnem sodelovanji tekom preteklega upravnega leta ter brezizjemno vsakemu, ki čuti in dela za našo družbo — in zaključi IX. glavno skupščino družbe sv. Cirila in Metoda v Novomestu.

Takoj po sklepu zborovanja se poda deputacija k novomeškemu okrajnemu glavarstvu. Prvomestnik vodija Tomo Zupan si je privzel v ta častni posel podpredsednika Luka Svetec-a in družbinega nadzornika profesorja dr. Ivana Svetino. Okrajni glavar vitez Oton Vesteneck, ki je sploh z največjo eleganco postopal družbi napram, je radovoljno obljubil lojalno izjavo v minijaturi tu v Novomestu zbranega vesoljnega Slovenstva dovesti do Najvišjega prestola. Družba je vsled te svoje lojalne izjave prejela naslednji čestilni dopis:

**Slavni družbi sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.**

Njegovo c. kr. apostolsko Veličanstvo je blagoizvolilo zapovedati, naj se naznani veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda za izjavo udanosti in sožalja Najvišja zahvala.

O tem obveščujem pričujočim slavno družbo sv. Cirila in Metoda povodom odloka vis. c. kr. deželnega predsedništva z dne 11. avgusta t. l., številka 2340.

C. kr. okrajno glavarstvo.

Novomesto, dne 12. avgusta 1894.

Vesteneck I, r.

IX. Po zborovanju je bil skupni obed na Tuček-ovem vrtu, katerega se je udeležilo nad 200 skupščinarjev in bi se jih bilo še več, ko bi bilo prostora. Okusno okrašeni vrt, dobra postrežba, ubrano in vstrajno igranje novomeške mestne godbe, pokanje topičev, vse to je pospeševalo prijetno zabavo in netilo vzbujeno navdušenost, katero so pojavljali skupščinarji v prelepih govorih. — Prvomestnik Tomo Zupan prvi nazdravi tako le:

Častita družba!

Zdelo se nam je, da je dolenjskemu vedremu ljudstvu usojeno ostati še dalje v tišini med tem, ko stopajo drugi na dan. Zdelo se je, da naj to lepo ozemlje bo vselej še samo za-se med tem, ko se zvezujejo druga v svetovnem prometu. A le zdelo se je tako. Oni, kojega dobrot naštevati ne premorem — ne vedel bi ni začetka ni konca — je dal govoriti svojemu čutečemu srcu tudi v prid Dolenjske. Le ena sama velika njegova dobrota naj nam stopi ta trenutek v sredini te oblagodarjene dežele, v krasnem Novomestu bivajočim, pred naše dušno oko. Po milosti Nj. Veličanstva je namreč zdrčal še le pred nekaterimi tedni prvokrat iz Ljubljane železni voz skozi dolenjske pokrajine v Novomesto. Uprav ti dolenjski železnici pa je namen Avstrijo in slovensko ozemlje ob novem prevažnem kraju, doli na jugu, zvezati z onim potom, ki je redom izvor in pospeševatelj človeškega blago-

stanja: z morjem. V spominju te zadnje — posebno Dolenjce kakor vse nas Slovence osrečujoče dobrote Nj. Veličanstva naj hvaležno zakličem imenom družbe sv. Cirila in Metoda: Vsem raznim avstrijskim narodom dobrotnemu cesarju Franu Josipu, njemu ki se je prav zadnje dneve skazal posebno naklonjenega dolenjski strani naših pokrajin — trikratna slava!

Gosti se navdušeno pridružijo prvomestnikovemu slavaklicu na cesarja, godba igra cesarsko pesem in topiči grmé.

Govorili so še: novomeški župan Perko, pl. Sladovič iz Novomesta, Omersa iz Kranja, prof. dr. Medved iz Maribora, podpredsednik Luka Svetec iz Litije, Ivan Hribar iz Ljubljane, kapelan Pankracij Gregorec iz Trbovelj, prof. Šuklje z Dunaja, dr. Poznik iz Novega mesta, dr. Ivan Tavčar, Andrej Gabršček iz Gorice in prof. dr. Marinko iz Novomesta. Vsi govorniki so povdarjali korist družbe ter pozivljali vse stanovce, da delujejo neumorno za nje razvoj in moč ter da v tej družbi vedno ostanimo vsi Slovenci požrtvovalni in edini.

Omenjati je še, da so povodom IX. velike skupščine gospa Ivana Gutnikova. gdč. Antonija Kadivčeva, litijske in šmartinske Slovenke z razprodajo kokard naklonile družbi 128 gld. čistega dobička.

Brzobjavno so pozdravili družbo sv. Cirila in Metoda v Novem mestu:

Bela Peč. *Gospod, otmi nas, ginemo! — Sv. brata Ciril in Metod, prosita za nas! Morituri vos salutant!* Fertin, Mally.

Bohinjska Bistrica. *Zbrane skupščinarje srčno pozdravljata, želeč najboljšega uspeha —*

Predsednici ženskih podružnic Št. Peterske v Ljubljani in Krške: Ana dr. Zarnik-ova in Marija Pfeifer-jeva.

Brežice. *Ker je naš zastopnik službeno zadržan, pozdravljamo tem potom najsrčneje vse udeležnike. Živela družba, rešiteljica slovenske mladine!*

Podružnica v Brežicah.

Budjevica. *Čehi, na slovesnosti v Budjevicah zbrani, se spominjajo Vaše slavnosti in kličejo bratom Slovencem prisrčno: Na zdar! živela slovanska vzajemnost!*

Lenc.

Celje. *Kdor je bogat, daj rokohvat — dočim reven moč, vlôži mali groš: in naš narod siromak — bode imovit orjak.*

*Dragotin Hribar, vojni kurat Mrazidovšek,
notar Svetina, profesor Bezenšek,
Vatroslav Holz.*

Celovec. *V metropoli Dolenjske na velevažnem shodu zbranim rodoljubom in rodoljubkinjam srdačni živio! Bog blagoslovi delo slavne družbe, ki bodi narodu našemu upanje na boljšo bodočnost!*

Podružnica Celovška.

Celovec. *Zadržani udeležiti se shoda pozdravljamo preserčno vse udeležence želeč, da prospeva*

slavna družba in utrdi ob mejah skale — zoper naših nasprotnikov navale.

Jagodic, dr. Kraut, Legat.

Črmošnice. Slavna družba sv. Cirila in Metoda! Danes Te pozdravljata sv. Rim in slovanski Velegrad, zbrano v glavnem mestu vesele Dolenjske. Tudi midva te danes ponižno pozdravljava s srčnim vzdihom do ljubega Boga: naj blagoslovi na prošnjo sv. bratov Cirila in Metoda za dušni in telesni blagor milega naroda delajočo družbo sv. Cirila in Metoda. Bog živi!

Brata Ciril in Metod.

Črnomelj. Živeli vrli branitelji naše dece! Slava kliče Vam — rodovina Kupljenova.

Črnomelj. Bog blagoslovi delo slavne družbe! Prva belokranjska ženska podružnica.

Črnomelj. Zbranim narodnim bojevnikom gromoviti: Živeli! Notar Kupljen.

Črnomelj. Vrlim braniteljem naše mladine: Slava in gromoviti živio!

Franjo Šusteršič, Ivan Nagu.

Gleichenberg. Za domovje se borite, za domovje vdarite! Slovenci in Hrvati.

Gleichenberg. Blagoslovi mili Bog delovanje prepotrebne družbe! Prisrčno pozdravljam vse prečastite skupščinarje, ker sem sam zadržan. Zakaj, pojasnjuje kraj. V duhu sem pa pri Vas in z Vami. Od tu Vam kličem z brati Hrvati: Na zdar!

Doktor Štor.

Gleichenberg. Ovdje boraveći Hrvati i Slovenci Vam kliču: Napred za dom i slavjanstvo. Živili! Stanko Tuškan, dr. Franjo Štor.

Herpelje. Iz Materije v tužni Istri. Bodi pozdravljena slavna skupščina, ki deluješ za narodne pravice. Naj Tvoji naperi dosežejo zaželeni vspeh, da bi sijalo solnce enakopravnosti našemu narodu, kateri živi za cesarja in domovino.

Kastelic, župan.

Idrija. Idrijska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda kliče udeležnikom glavne skupščine trikratni živio! Karolina Lapajne-jeva, predsednica.

Idrija. Živi družba sv. Cirila in Metoda! Živi vrlo vodstvo! Slava zbrani skupščini!

Delavsko bralno društvo.

Kastav. Glavna skupščina deluj v združenje duha, moči in srca Slovencev. Sveti Ciril in sveti Metod — varujta slovenski rod!

Dekan Rogač, dr. Sebesta, Požar, Šifrer, Štemberger, Volk.

Krško. Zadržane osebno prisotne biti, strinjamo se v duhu z Vami ter Vam zakličemo srčni: Na zdar! Odbor ženske podružnice v Krškem.

Litija. Sveta naša apostola, čuvajta svetinje predrazega naroda. Slava skupščinarjem!

Za občino Litijo: Jos. Damjan, župan.

Litija. V neustrašenem bojevanju za svetinje predrazega naroda blišči nam svetlejša bodočnost. Živeli skupščinarji! Slava stolici dolenjski!

Ivan Gregorčič, Mahorčič.

Litija. V blagor naroda zbranim skupščinarjem: Slava, živeli njih voditelji!

Josipina, Kristina in Marija Koblar-jeva.

Litija. Srčni na zdar in slava!

Koprivnikar.

Ljubljana. Obžalujoč nemogočnost svoje osebne udeležbe pozdravljam pristrčno, želeč daljnega vednega napredka: Natalija Truden-ova,
predsednica tržaške ženske podružnice.

Spodnji Logatec. Družba sv. Cirila in Metoda naj se še bolj okrepi in razširi, da jej bo mogoče vsestransko delovati v korist in napredek našega naroda. To želi in kliče v imenu „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“:

Ribnikar, predsednik.

Spodnji Logatec. Vsem zbranim mladino-ljubom kliče: Bog obudi še mnogo enakih društvenikov —
Ženska logaška podružnica.

Spodnji Logatec. Bodite srčni branitelji slovenske mladine. Svet naj zna, da Slovenec še živi! Vsem zborovalcem najsrčnejši pozdrav.

Moška logaška podružnica.

Mokronog. Budi, vnemaj družba zlata, —
Sreče ti odpiraš vrata! — V tebi narod reši se —
V tebi vlada sloga zlata! — Vsak se čuti v tebi brata! — Slogo le se zmaga vse!

Bralno društvo Mokronoško.

Mokronog. Častitim udeležencem velike skupščine kliče srčni živeli:

Podružnica Mokronoška.

Ptuj. V Hajdini zbrani gostje na Šlambergerjevi primiciji navdušeno pozdravljajo slavno skupščino naše slavne družbe, kličeč jej: Tako naprej!

Vodušek.

Škofja Loka. V Stari Loki zbrana dekanijska duhovščina nazdravlja.

Kožuh, dekan; Tomažič, župnik.

Trst. Bodi nam Vaša družba pot k jedinstvu!

Ljubljčanje v Trstu.

Tolmin. Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Tolminu pozdravlja srčno slavno skupščino ter kliče njenemu požrtovalnemu odboru trikratni: Živijo, slava!

Odbor.

Tolmin. Zbranim skupščinarjem slava!

Tolminska podružnica.

Toplica - Zagorje. V duhu z Vami Vas najiskrenejše pozdravljamo, želeč, da bi res prenehalo vsako strankarstvo. Naj bi vsi Slovenci složno in požrtovalno delovali na to, da se utrdi prevažna družba, posvečena vzgoji naše mladine. Bog in narod!

Zagorska podružnica.

Vipava. Učiteljsko društvo postojinskega okraja, zbrano v Vipavi, kliče zbranim udeležencem in častitemu predsedstvu: trikratno slavo!

Višnja Gora. Bog živi, Bog krepi prekoristno društvo in Bog vcepi pravo hvaležnost narodu do družbe, ki nam rešuje našo deco.

Mestno županstvo Višnja Gora.

Vrhniška. Zorane skupščinarje pozdravljati vrhniški podružnici. Bog in narod! Lenarčič.

* * *

Hitro je minul čas in treba je bilo odiniti na Grm. Tu nas je prijazno vsprejel ravnatelj kmetijske šole, Viktor Dolenc, ter nam razlagaje skazoval ta lepi vstav in njega krasne nasade.

Po šesti uri zvečer so se vrnili skupščinarji na sicer prostoren, a za ta dan premajhen Brunarjev vrt, kjer je bil koncert. Novomeška godba in „Dolenjsko pevsko društvo“ s svojimi moškimi in mešanimi zbori rešila sta svojo zadačo v polni meri.

Po izborni vspelimi koncertu je bilo treba pravočasno oditi na kolodvor, kamor so nas spremili prijazni Novomeščanje. Tu smo se ločili stiskaje si roke v nadi, da se za leto dni zdravi snidemo ter ohranimo današnjo ponovljeno navdušenost v dosego blagega družbinega namena: Slovenskim otrokom slovensko šolo!

Imenik podružnic

z izkazom poslanih doneskov za l. 1893.

I. Kranjsko.

1. **Bistriški okraj na Notranjskem:** Ženska podružnica. Ustanovljena 16. oktobra 1887. Ustanovnic 12, letnic 68, podpornic 22, skupaj 102. — Gld. —.—.
2. **Bled:** Ustanovljena 30. marcija 1886, z odl. min. za notr. št. 4775. 1. Prvomestnik Josip *Razboršek*, dekan v Gradu; 2. zapisnikar Josip *Žirovnik*, nadučitelj v Gorjah; 3. blagajničarica gospica Tereza *Sterle-jeva*, učiteljica v Gorjah. Namestniki: 1. Ivan *Berlec*, župnik; 2. Fran *Rus*, nadučitelj v Gradu; 3. gospica Katarina *Drol-ova*, učiteljica v Gradu — Pokrovitelji 3, ustanovniki 4, letnikov 51, skupaj 58. Gld. 42.
3. **Brdski sodnijski okraj:** Ustanovljena z odl. dež. vlade 24. septembra 1886, št. 9627. — 1. Ivan *Vrhovnik*, župnik trnovski v Ljubljani; 2. Janko *Krsnik*, graščak na Brdu; 3. Ivan *Janežič*, učitelj v Ljubljani. — Pokrovitelja 2, ustanovnikov 8, letnikov 61, podpornikov 8, skupaj 79 — Gld. 97.
4. **Crklje na Gorenjskem:** Ustanovljena l. 1889. 1. Andr. *Vavken*, nadučitelj in župan; 2. Fran *Krek*, kapelan; 3. Radoslav *Hočevar*, farmacevt. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 12, letnikov 28, podpornikov 18, skupaj 59. — Gld. 60.
5. **Cerknica-Planina in okolica** s sedežem na Rakeku: Ženska podružnica. Ustanovljena 30. avg. 1892, z odlok. št. 11.278. — 1. Gospa Matilda *Sebenikar-jeva* na Rakeku; 2. gdč. Marija *Gale-tova* v Cerknici; 3. gospa Klementina *Piš-eva* v Cerknici. Namestnice: 1.

g. Manica *Milavč-eva* v Cerknici; 2. g. Marija *Zagorjan-ova* v Cerknici; 3. g. Vekoslava *Jeršan-ova* na Uncu. — Pokroviteljica: 1, letnic 114, podpornic 1, skupaj 116. — Gld. 241-39.

6. **Črnomelj**: Moška podružnica. Ustanovljena leta 1886, potrjena dne 21. marcija 1887 vsled odloka c. kr. okr. glavarstva v Črnomlji. 1. Fran *Šetina*, učitelj; 2. R. *Justin*, učitelj; 3. Janko *Schwoeiger*, posestnik. Ustanovnikov 5, letnikov 34, podpornika 2, skupaj 41. — Gld. —.
7. **Črnomelj**: Prva belokranjska ženska podružnica. Ustanovljena 8. oktobra 1892: 1. Gospa *Zofija Haring-ova*; 2. gdč. *Rozalija Clarici-jeva*; 3. gdč. *Olga Haring-ova*. Namestnice: 1. gospa *Albina Bučar-jeva*; 2. gdč. *Jelica Jeršinovič-eva*; 3. gospa *Klementina Müller-jeva*. Ustanovnic 6, letnic 35, skupaj 41. — Gld. 60.
8. **Gorenjska Dolina**: sedež v Kranjski Gori. Ustanovljena z ministr. odlokom dné 18. aprila 1886, št. 6134. — 1. Anton *Žlogar*, župnik; 2. Josip *Bregar*, nadučitelj; 3. Ivan *Cudermān*, kapelan. Namestniki: 1. *Frančišek Budinek*; 2. *Ig. Fertin*; 3. *Ig. Mally*, c. kr. poštar za Belo peč. — Vinko *Polaj*, župnik in *J. Pintbah*, župan za Rateče. — Jakob *Aljaž*, župnik in *Janša*, župan za Dovje. — *J. Schrey*, c. kr. poštar in Jakob *Matijan*, kapelan za Jesenice. — Avguštin *Turk*, župnik za Koroško Belo. Pokrovitelj 1, ustanovniki 3, letnikov 32, podpornikov 7, skupaj 43. — Gld. 86-82.
9. **Idrija**: Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade Kranjske 1. sept. 1886, št. 8837. 1. Alojzij *Novak*, učitelj; 2. Dragotin *Ščinkovec*, c. kr. knjigovodja; 3. Josip *Oblak*, paznik. Namestniki: 1. Fran *Vončina*, paznik; 2. Valentin *Lapajne*, trgovec in posestnik; 3. Karol *Habe*, c. kr. rudar. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 11, letnikov 24, podpornikov 44, skupaj 80. — Gld. 146-61.

10. **Idrija:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade dne 29. okt. 1892, št. 13.037. 1. Gospa Dragotina *Lapajne-jeva*, posestnica; 2. gospa Franja *Lapajne-jeva*, trgovčeva soproga; 3. gospa Dragotina *Nagode-jeva*, posestnika soproga. Namestnice: 1. gospa Franja *Kos-ova*, trgovčeva soproga; 2. gospa Dragotina *Taler-jeva*, trg. soproga; 3. gospa Franciška *Lapajne-jeva*, trgovčeva soproga. Ustanovnic 7, letnic 66, podpornic 18, skupaj 91. — Gld. 80.70.
11. **Kamenik:** Ženska podružnica. Ustanovljena 6. septembra 1891. 1. Gospa Ana *Polč-eva*, sodnikova soproga; 2. gdč. Marija *Koželj-eva*; 3. gdč. Kristina *Janežič-eva*. Namestnice: 1. Gospa Julija *Močnik-ova*; 2. gdč. Terezija *Dralka-va*; 3. gdč. Terezija *Karolnik-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnici 2, letnic 49, podpornic 14, skupaj 66. — Gld. 163.70.
12. **Kamenik z okolico:** Moška podružnica. Ustanovljena 10. marcija 1889, št. 3502. 1. Josip *Močnik*, mestni župan; 2. Ljudevit *Stiasny*, mestni učitelj; 3. dr. Jos. *Barle*, notarski kandidat. Namestniki: 1. Fran *Zargi*, trgovec; 2. Ivan *Milohnoja*, notarski kandidat; 3. Vekoslav *Benkovič*, farmacevt. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 10, letnikov 42, podpornikov 15, skupaj 69. — Gld. 67.27.
13. **Kostanjeviški okraj:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade 12. maja 1890, št. 5826, intimacija c. kr. okr. glavarstva 22. maja 1890, št. 9788. 1. Aleks. *Hudovernik*, c. kr. notar; 2. Oton *Vidič*, not. kandidat; 3. Janko *Hudovernik*, notarski kandidat. Namestniki: 1. Lavoslav *Abram*, nadučitelj; Božidar *Lappein*, c. kr. davk. pristav; 3. Karol *Trošt*, učitelj v Št. Jarneji. — Ustanovnikov 6, letnikov 35, skupaj 41. — Gld. 82.
14. **Kranj:** Moška podružnica. Ustanovljena 28. novembra 1885, št. 4426. 1. Vinko *Majdič*, veletržec; 2. Avgust *Drukar*, notar. koncipijent; 3. Jurij *Režek*, učitelj. Namestniki: 1. Dr. Valentin *Stempihar*, od-

vetnik; 2. Ferdo *Sajovic*, trgovec; 3. Ferdo *Polak*, trgovec. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 14, letnikov 46, podpornik 1, skupaj 63. — Gld. 141-61.

- 15. **Kranj**: Ženska podružnica. Ustanovljena 13. avg. 1892, z odlokom št. 10.889. 1. gospa Leopoldina *Savnik-ova*, soproga županova; 2. gospa Helena *Pavšlar-jeva*, soproga posestnikova; 3. gospa Josipina *Omers-ova*, soproga trg. Namestnice: 1. gospa Matilda *Majdič-eva*, soproga veletržčeva; 2. gospdč. Pavla *Omers-ova*; 3. gospa Marija *Drukar-jeva*, soproga notar. kand. Ustanovnic 21, letnic 84, podpornica 1, skupaj 106. — Gld. 72-70.
16. **Kropa-Kamena Gorica-Dobrava**: Ustanovljena z ministrjalnim odlokom dné 30. marcija 1886, št. 4774. 1. Valentin *Aljančič*, župnik na Dobravi; 2. Adolf *Kapus pl. Pichelsteinski* v Kameni Gorici. Namestnik: Ivan *Zupan*, izdelovatelj orgelj v Kameni Gorici. Ustanovnikov 7, letnikov 33, podpornika 2, skupaj 42. — Gld. —.
17. **Krško in okolica**: Moška podružnica. Ustanovljena 6. marcija 1887, z odlokom deželne vlade v Ljubljani, 24. marcija, št. 3013. 1. Dr. Ivan *Mencinger*, odvetnik; 2. dr. Tomo *Romih*, mešč. šole učitelj; 3. F. *Cernovšek*, uradnik v pok. Namestniki: 1. A. *Gregorin*; 2. G. *Križman*; 3. Iv. *Lapajne*, ravnatelj meščanske šole. — Ustanovnikov 7, letnikov 32, skupaj 39. — Gld. 20.
- 18. **Krško in okolica**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom ck. deželne vlade v Ljubljani, 27. julija 1894, št. 13.985. — 1. gospa Marija *Pfeifer-jeva*; 2. gdč. Ana *Šmidinger-jeva*; 3. gdč. Marija *Kessler-jeva*. Namestnice: 1. gospa Amalija *Jugovič-eva*; 2. gospa Leopoldina *Kalan-ova*; 3. gospa Ivanka *Lilek-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnice 4, letnic 52, podpornic 10, skupaj 67.
19. **Litija**: Ustanovljena 15. novembra 1886. 1. Jernej *Zupančič*, duhovnik; 2. Luka *Sveteč*, c. kr. notar; 3. Fran *Knaflič*, posestnik v Šmartnem. Namestniki: 1. Fran *Podkrajšek*, načelnik želez. postaje na Savi; 2. Martin *Molek*, župnik 3. Fran *Slanec*, nadučitelj v Litiji. —

Pokrovitelj 11, ustanovnikov 6, letnikov 50, podpor-
nikov 85, skupaj 152. — Gld. 290.

20. **Ljubljana**: Prva ljubljanska. Ustanovljena z odlokom
deželne vlade dne 14. oktobra 1845, št. 10.133. 1. Ivan
Gogolt, c. kr. notar; 2. Karol *Pleiveis*, notarski kon-
cipijent; 3. Gustav *Pirc*, tajnik c. kr. kmetijske družbe.
Pokrovitelj 21, ustanovnikov 29, letnikov 30, skupaj
80. — Gld. 10470.

21. **Ljubljana**: Šenklavško-frančiškanska ženska
podružnica: Ustanovljena 25. julija 1892. 1. gospa
Franja dr. *Tavčar-jeva*; 2. gospa dr. *Jenkova*; 3. gospa
dr. *Gregorič-eva*. Namestnice: 1. gospa *Lah-ova*; 2. gospa
dr. *Hudnik-ova*; 3. gospa dr. *Ferjančič-eva*. Odbornice:
gospa podžupanova dr. *Bleiveis-ova pl. Trsteniška*, gospa
županja *Grasselli-jeva*, gospa dr. *Kušar-jeva*, gospa vele-
tržčeva *Souvan-ova* in gospa dr. *Zupanč-eva*. Pokroviteljic
7, ustanovnic 20, letnic 71, skupaj 98. — Gld. 100.

22. **Ljubljana**: Št. jakobska-trnovska moška.
Ustanovljena z ministerijalnim odlokom 27. marcija 1886,
št. 3164. 1. Dr. Fran *Papež*, odvetnik in dež. glavarja
namestnik; 2. Josip *Pichler*, c. kr. okrajni tajnik v pok.;
3. Ivan *Verhovnik*, trnovski župnik. Namestniki: 1. Andr.
Žumer, šolski vodija; 2. Karol *Lahajnar*, hišni posestnik in
magist. uradnik; 3. Mavrilij *Šarabon*, veroučitelj. Pokro-
vitelji 4, ustanovnikov 14, letnikov 53, podpornikov 20,
skupaj 91. — Gld. 10005.

23. **Ljubljana**: Št. jakobska-trnovska ženska.
Ustanovljena 10. julija 1892. 1. Gospa Hedvika *Šubič-eva*,
soproga c. kr. ravnateljca strokovnih šol. 2. gdč. Minka
Marovt-ova, mest. učiteljica; 3. gdč. Antonija *Kadivč-eva*,
trgovka. Namestnice: 1. gospa Ivanka *Gutnik-ova*, urad-
nikova soproga; 2. gdč. Antonija *Kačar-jeva*, posestnikova
hči; 3. gdč. Ivanka *Praprotnik-ova*, mestna učiteljica.
Pokroviteljice 5, ustanovnic 14, letnic 136, podpornic
152, skupaj 307. — Gld. 62986.

24. **Ljubljana:** Šentpeterska moška. Ustanovljena z odlokom c. kr. ministr. notranjih zadev dné 14. aprila 1886, št. 5771. 1. Martin *Malenšek*, župnik; 2. J. *Dev*, živinozdravnik; 3. Anton *Koblar*, deželni arhivar. Namestniki: 1. Ignacij *Valentinčič*, mestni odbornik; 2. Fran *Ban*, faktor »Katoliške Tiskarne«; 3. Alojzij *Poljanec*, oskrbnik prisilne delalnice. Pokrovitelj 5, ustanovnikov 23, letnikov 55, skupaj 83. — Gld. 158.40.

— 25. **Ljubljana:** Šentpeterska prva ženska v Ljubljani. Ustanovljena 12. julija 1891. 1. gospa Ana dr. *Zarnik-ova*, posestnica; 2. gdč. Justina *Lavrič-eva*, mestna otroška vrtnarica; 3. gdč. Helena *Bavdek-ova*, posestnica. — Namestnice: gospa Marija *Terček-ova*, veleposestnica; 2. gospa Marija *Poljančeva*, obskrbnikova soproga; 3. gospa Josipina *Dev-ova*, uradnikova soproga. Pokroviteljici 2, ustanovnic 19, letnic 78, podpornic 5, skupaj 104. — Gld. 313.

26. **Logatec:** Moška podružnica. Ustanovljena 6. januarija 1887. 1. Tomo *Tolazzi*.

— 27. **Logatec:** Ženska podružnica. Ustanovljena 21. avgusta 1892, z odlokom c. kr. deželne vlade št. 9854. 1. gospa Josipina *Tolazzi-jeva*; 2. gdč. Mimi *Tolazzi-jeva*; 3. gdč. Ivanka *Arko-va*. Namestnice: 1. gospa Marija *Ribnikar-jeva*; 2. gospa Amalija *Majdič-eva*; 3. gdč. Frančiška *Rihar-jeva*. Ustanovnice 3, letnic 14, podpornic 10, skupaj 53. — Gld. 78.

28. **Loški Potok:** Ustanovljena s c. kr. min. odlokom dné 28. aprila 1886, št. 6133. 1. Anton *Morè*, župnijski administrator; 2. Andrej *Cvar*, učitelj; 3. Janez *Kveder*, občinski tajnik. Namestniki: 1. Fran *Kadunec*, župnik v Dragi. 2. Ivan *Knava*, posestnik v Loškem potoku; 3. Bernard *Andoljšek*, učitelj v Dragi. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 17, letnikov 23, podpornikov 15, skupaj 57. Gld. 64.75.

29. **Meniševska v Begunjah:** Ustanovljena z odlokom deželne vlade dné 16. novembra 1886, št. 10511. —.—. Usta-

- novnikov 10, letnikov 26, podpornikov 5, skupaj 41. — Gld. 3.
30. **Metlika**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dné 16. aprila 1886, št. 4866. 1. Anton *Aleš*, dekan v Semiču; 2. Anton *Navratil*, zasebnik v Metliki 3. — —; Namestniki: 1. Fran *Štajer*, c. kr. notar v Metliki; 2. Fran *Zupan*, davčni pristav; 3. Andrej *Sest*, nadučitelj. Ustanovnikov 9, letnikov 32, skupaj 41. — Gld. 6-50.
- 31 **Mokronog**: Ustanovljena leta 1886. 1. Ivan *Virant*, župnik v Mokronogu; 2. Josip *Rohrman*, notarski koncipijent; 3. Edvard *Vohinec*, učitelj. Namestniki: 1. Viktor *Rozina*, c. kr. notar; 2. — —; 3. Josip *Gregorič*. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 6, letnikov 28, skupaj 35. — Gld. 77.
32. **Naklo z okolico na Gorenjskem**: Ustanovljena 18. septembra 1887. Udov skupaj 30. Gld. —.—.
33. **Novo Mesto**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dné 3. marcija 1886, št. 3318. 1. Ivan *Krajec*, tiskar; 2. Otmar *Skalè*, c. kr. okrajni živinozdravnik; 3. Karol *Rozman*. Namestniki: 1. Ivan *Mehora*; 2. Ivan *Vrhovec*, c. kr. gimn. profesor; 3. Jurij *Pfeifer*. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 16, letnikov 76, podpornikov 34, skupaj 129. Gld. 112.
34. **Pivka s sedežem v Št. Petru**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade 3. oktobra 1886, št. 9917. 1. Ivan *Zupan*, kurat; 2. Andr. *Lavrenčič*, gostilničar; 3. Mihael *Kalan*, nadučitelj. Namestniki: 1. Fran *Groznik*, vikar v Zagorji; 2. Štipko *Jelenec*, učitelj v Trnji; 3. Simon *Punčah*, nadučitelj v Slavini. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 22, letnikov 52, skupaj 75. Gld. 42.
35. **Poljanska Dolina**: Ustanovljena 17. septembra 1886. 1. Jernej *Ramoveš*, župnik v Poljanah; 2. Valent *Subič*, podobar; 3. Fran *Grošelj*, posestnik. Namestniki: 1. Fran *Petrovčič*, župnik na Trati; 2. Radivoj *Rant*, učitelj;

3. Alojzij *Giacomini*. Pokrovitelj 1, ustanovniki 3, letnikov 41, podpornikov 11, skupaj 56. Gld. 60.

36. **Postojina**: Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dné 13. avg. 1886, št. 8053.

1. Miroslav *Vičič*, nadžupan; 2. Štefan *Primožič*, učitelj; 3. Gregor *Pikl*, trgovec. Namestniki: 1. Anton *Ditrich* trgovec; 2. Rihard *Šeber*, tiskar; 3. Alojzij *Kraigher*, trgovec. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 26, letnikov 36, skupaj 64. Gld. 39.

— 37. **Postojina**: Ženska podružnica. Ustanovljena 28. julija 1892, potrjena dné 17. aprila 1893 z odlok. c. kr. deželne vlade, št. 2161. 1. gospa Josipina *Vičič-eva*, županova soproga; 2. gdč. Malči *Vičič-eva*, županova hči; 3. gospa Josipina *Kraigher-jeva*, trgovčeva soproga. Namestnice: 1. g. Zofija *Smolič-eva*; 2. gospa Franja *Thumova*, soproga šolskega nadzornika; 3. g. Marija *Pikl-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnic 6, letnic 54, skupaj 61. Gld. 214.

38. **Prem**: Ustanovljena dné 3. septembra 1886, z odlokom c. kr. deželne vlade, št. 8964. 1. Nikolaj *Križaj*, župnik; 2. Peter *Cebin*, nadučitelj; 3. Anton *Grahor*. Namestniki: 1. Fr. *Žnidaršič*, trgovec. Ustanovnikov 5, letnikov 16, podpornikov 17, skupaj 38. — Gld. 6.

39. **Radovljica**: Ustanovljena 27. septembra 1892. 1. dr. Ivan *Vilfan*, advokat; 2. Andr. *Gerčar*, nadučitelj; 3. Frančišek *Mulej*, trgovec. Namestniki: 1. — —; 2. Vinko *Hudovernik*, sodiščni pisar; 3. Anton *Grundner*, c. kr. davkar. Pokrovitelj 1, ustanovniki 4, letnikov 50, skupaj 55. — Gld. 39.

40. **Ribnica**: Ustanovljena z min. odlokom 5. febr. 1886, št. 1571. 1. — —; 2. Andrej *Podboj*, posestnik; 3. — —. Namestniki: 1. Franc *Višnikar*, c. kr. sodnik; 2. Josip *Vogljar*, župnik, za Sodražico; 3. Ivan *Komljanec*, c. kr. gimn. profesor, za Kočevje. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 17, letnikov 76, podpornikov 23, skupaj 117. — Gld. —.

41. **Selica na Gorenjskem**: Ustanovljena 31. maja 1886, z odlokom c. kr. okr. glavarstva v Kranji, št. 5007. 1. Fran *Šlibar*, posestnik; 2. Josip *Grošelj*, podobar; 3. Miha *Bergant*, posestnik. Letnikov 25, skupaj 25. — Gld. 25.
42. **Senožeče**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade v Ljubljani 23. aprila 1886, št. 4033. 1. Ignacij *Okorn*, župnik; 2. — —; 3. Anton *Jemec*, kapelan. Namestniki: 1. — —; 2. Ivo *Trošt*, učitelj; 3. Josip *Meden*, posestnik. Ustanovnikov 6, letnikov 37, podpornikov 12, skupaj 55 Gld. —.
43. **Smladenik**: Ustanovljena 29. junija 1887 Ustanovnikov 11. —
44. **Stari Trg pri Ložu**: Moška podružnica. Ustanovljena dnè 12. februarja 1893 z odlokom c. kr. deželne vlade dné 19 januarja 1893, št. 15820 de 1892. 1. Fran *Peče*, trgovec in posestnik; 2. Jakob *Zebre*, učitelj; 3. Fran *Kovač*, trgovec v Ložu. Namestniki: 1. Anton *Levec*, c. kr. sodnik; 2. dr. Ed. *Volčič*; 3. Fran *Strašek*, c. kr. notar. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 6, letnikov 23, skupaj 30. — Gld. 125·15.
45. **Stari Trg pri Ložu**: Ženska podružnica. Ustanovljena dné 12. febr. 1893. 1. Gospa Olga *Peče-va*, soproga trgovčeva; 2. g. Ivana *Perušek-ova*; 3. gospa Franja *Žagar-jeva*, soproga trgovčeva. Namestnice: 1. gospa Franja *Lah-ova*, soproga županova; 2. gospa Ivana *Levčeva*, soproga sodnikova; 3. g. Fani *Rosinova*. Letnic 34, skupaj 34. Gld. — —
46. **Šiška**: Ustanovljena 17. febr. 1886. 1. Jakob *Matjan*, posestnik; 2. Iv. *Tavčar*; 3. Anton *Rojina*, slikar. Namestniki: 1. J. C. *Juvančič*, vinski trgovec; 2. Fran *Drenik*, posestnik; 3. Fran *Bizjan* in J. *Suva*, posestnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 9, letnikov 41, podpornikov 82, skupaj 132. — Gld. 130.
47. **Škofija Loka**: Moška podružnica. Ustanovljena z ministerskim odlokom dné 28. marcija 1886, št. 4772.

1. Blaž *Mohar*, posestnik; 2. — —; 3. Lovro *Sušnik*.
Namestniki: 1. Ivan *Tomažič*, mestni župnik; 2. Avg.
Sušnik. 3. — —. Ustanovnikov 7, letnikov 17, skupaj
24. — Gld. 19·35.

48. **Škofija Loka in okolica**: Ženska podružnica. Ustanovljena 24. februarija 1894, z odlokom c. kr. deželne vlade, št. 1551. 1. gospa Helena *Hafner-jeva*; 2. gdč. Ivanka *Hafner-jeva*; 3. gdč. Jerica *Dolenčeva*. Namestnice: 1. gdč. Marija *Klun-ova*; 2. gdč. Pavla *Deisinger-jeva*; 3. gdč. Zofija *Mayer-jeva*. Ustavovnice 3, letnic 57, podpornica 1, skupaj 61.
49. **Trnovo-Bistrica**: Ustanovljena 13. avgusta 1886 z odlokom c. kr. vlade kranjske. 1. Ivan *Vesel*, dekan v Trnovom; 2. Janko *Rahnè*, c. kr. notar; 3. Ivan *Valenčič-Severjev*, posestnik. Namestniki: 1. Martin *Zarnik*, nadučitelj; 2. Dav. *Judnič*, učitelj; 3. Andrej *Uršič*, uradnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 19, letnikov 36, skupaj 56. Gld. 176·48.
50. **Turijak**: Ustanovljena 26. marcija 1886. 1. Lovro *Gerjol*, župnik; 2. Alojzij *Vdovič*, posestnik; 3. Ivan *Kožar*, posestnik. Namestniki: 1. Jakob *Gruden*, župnik v p.; 2. Frančišek *Grebenee*, trgovec; 3. Mihael *Vdovič*, posestnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 6, letnikov 27, podpornikov 22, skupaj 56. — Gld. —
51. **Št. Vid nad Ljubljano**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom deželne vlade dne 12. decembra 1892, št. 15.434. 1. gospa Katarina *Žirovnik-ova*, soproga nadučiteljeva; 2. gospdč. Janja *Miklavčič-eva*, učiteljica; 3. — —. Namestnice: 1. Ivana *Rozman-ova*; 2. Helena *Bitenčeva*; 3. Terezija *Kančeva*. Pokroviteljica 1, ustanovnici 2, letnic 48, skupaj 51. Gld. 103.
52. **Vipava**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade 24. sept. 1886, št. 9656. 1. Matija *Erjavec*, dekan; 2. Rud. *Dolenec*, učitelj; 3. Radoslav *Silvester*, trgovec. Namestniki: 1. Štefan *Tomšič*; 2. Miha *Arko*, župnik v Šturji;

3. A. *Hrovatin*. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 16, letnikov 39, skupaj 56. Gld. 29-60.

53. **Vrhnika: Moška podružnica:** Ustanovljena dne 19. marcija 1887, potrjena za pravni obstoj z odlokom c. kr. deželne vlade 19. aprila 1887, št. 4123. — 1. dr. Janko *Marolt*, okrožni zdravnik; 2. Luka *Smolnikar*, kapelan, 3. Ivan *Gruden*, c. kr. davkar v p. Namestniki: 1. Gabrijel *Jelovšek*, župan; 2. Štefan *Rihar*, kapelan; 3. Josip *Kavčič*, c. kr. davčni kontrolor. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 20, letnikov 31, skupaj 52. Gld. 10-60.

— 54. **Vrhnika: Ženska podružnica:** Ustanovljena 10. okt. 1892. z odlokom c. kr. deželne vlade št. 12.368. 1. gospa Marija *Marolt-ova*, soproga okrožnega zdravnika; 2. gdč. Ana *Pour-jeva*, učiteljica; 3. gospa Fani *Golli-jeva* soproga c. kr. davkarja. Namestnice: 1. gospa Marija *Gruden-ova*, soproga c. kr. davkarja v p.; 2. gdč. Mici *Teršar-jeva*, posestnikova hči; 3. gdč. Olga *Gruden-ova*, hči upokojenega c. kr. davkarja. Pokrovitelj 1, ustanovnic 6, letnic 48, podpornic 30, skupaj 85. Gld. 224. — V »Vestnik« za leto 1893. se je vrinila o Vrhiški ženski podružnici neljuba hiba, ker takratna njena blagajničarica gospica Marija *Petrič-eva* je 21. decembra 1892 izročila našemu vodstvu tamošnji veselični dohodek 186 gld. in podružnični donesek 113 gld. 10 kr., skupaj torej gld. 299-10.

55. **Zagorije ob Savi:** Ustanovljena dne 14. febr. 1892., z odlokom št. 3152. 1. Matija *Medved*, veleposestnik; 2. Franjo *Perme*; 3. Franjo *Mandelj*. Namestniki: 1. Pavel *Weinberger*; 2. Anton *Berce*, župnik v Št. Lambertu; 3. Jakob *Hrastelj*. Pokrovitelja 2, ustanovniki 3, letnikov 51, skupaj 56. Gld. 37-20.

56. **Zatičina-Višnja Gora:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade 3. septembra 1886, št. 8963. 1. Jakob *Razpotnik*, župnik v Višnji Gori; 2. Janko *Skrbinec*, nadučitelj; 3. J. *Skufca*, posestnik. Namestniki: 1. J. *Pirnat*, c. kr. notar v Zatičini; 2. Fran *Kovač*, učitelj v Zati-

- čini; 3. — —. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 14, letnikov 15, skupaj 32. Gld. 200.
57. **Železnike na Gorenjskem**: Ustanovljena 17. junija 1886. 1. Jakob *Mrak*, župnik; 2. Jak. *Dermota*; 3. M. *Klopčič*. Namestniki: 1. Fran *Demšar*; 2. Fr. *Oblak*; 3. Anton *Klemenčič*. Letnikov 14, podpornikov 12, skupaj 26. Gld. 15·40.
58. **Žužemberk in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade 2. julija 1887., št. 6490. 1. Ivan *Pehani*, zasebnik; 2. Josip *Senčar*; 3. Vinko *Kramaršič*, trgovec. Namestniki: 1. Fran *Valand*, župan; 2. Jakob *Škerlj*, posestnik; 3. Fran *Florijančič*. Ustanovnikov 11, letnikov 31, podpornikov 9, skupaj 51. Gld. 15.

II. Štajarsko.

1. **Brasloviče**: Ustanovljena dné 3. marca 1886, z odlokom ministerstva za notranje zadeve, št. 6521. 1. dekan Matija *Stoklas*; 2. kapelan Fran *Pečnik*; 3. Fran *Sporn*, posestnik. Namestniki: 1. Florijan *Rak*, posestnik; 2. Vinko *Rojnik*, posestnik; 3. Fran *Prislan*, posestnik. Ustanovnikov 13, letnikov 31, podpornikov 16, skupaj 60. Gld. —
2. **Breški okraj v Brežicah**: Ustanovljena z odlokom vis. vlade 27. julija 1890, št. 15.332. 1. Andrej *Levak*, posestnik; 2. Josip *Mešiček*, kapelan; 3. Josip *Agreš*, uradnik. Namestniki: 1. Frančišek *Planinec*, nač. postaje; 2. Josip *Šetinec*, adv. konc.; 3. Karol *Gregorič*, trgovec. Ustanovnikov 11, letnikov 25, podpornikov 22, skupaj 58. Gld. 14·38.
3. **Celje**: Ustanovljena z ministr. odlokom 24. dec. 1885., št. 3563. 1. dr. Ivan *Dečko*, odvetnik; 2. Fran *Lončar*, tajnik Celjske posojilnice; 3. dr. Fran *Rožina*, advok. kandidat. Namestniki: 1. Fran *Irgel*, vikar; 2. Ivan *Vavken*, tajnik »južno-štajarske hranilnice«; 3. dr. Dragotin *Treo*, odvet. kandidat. Pokroviteljev 6, ustanovnikov 8, letnikov 45, skupaj 59. Gld. 90·64.

4. **Gornji Grad:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 27. februarja 1886, št. 2593. 1. Fran *Dovnik*, dekan; 2. in 3. Ivan *Toman*, kapelan. — Namestniki: 1. Matija *Strnad*, župnik v Ljubnjem; 2. in 3. Fran *Sarb*, trgovec. Ustanovnikov 23, letnikov 25, podpornikov 20, skupaj 68. Gld. 41·51.
5. **Gradec:** Akademiska podružnica. Ustanovljena z ministerskim odlokom dné 26. januarja 1886., št. 1112. 1. Karol *Verstovšek*, stud. phil.; 2. Josip *Zdolsek*, stud. iur.; 3. Josip *Povalej*, stud. iur. Namestniki: 1. Ferdo *Kunelj*, stud. med.; 2. Anton *Gregorec*, stud. med. 3. — —. Ustanovnikov 5, letnikov 54, podpornikov 80, skupaj 139. Gld. —
6. **Gradec:** Izvanakademska podružnica. Ustanovljena z min. odlokom 5. maja 1886, št. 7231. 1. dr. Frančišek *Zižek*, zdravnik; 2. Anton *Vamberger*, kurat deželno-prisilne delavnice v Messendorf-u; 3. Frančišek *Hrašovec*, c. kr. okr. sodnik. Namestniki: 1. Janez *Lajovic*, trgovec; 2. Štefan *Rojnik*, c. kr. namestniški računski asistent; 3. Matija *Ljubša*, kurat v Karlau-u. Ustanovnikov 17, letnikov 80, skupaj 97. Gld. 139·85.
7. **Št. Jurij ob južni železnici:** Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva 8. maja 1886., št. 895. 1. Fran *Pisanec*, veleposestnik v Brezovji; 2. Fran *Praunseis* ml.; 3. Anton *Rataj*, posestnik. Namestniki: 1. Josip *Podgoršek*, gostilničar; 2. Jakob *Mastnak*, veleposestnik; 3. Jak. *Žveglar*. Ustanovnikov 5, letnikov 26, podpornika 2, skupaj 33. Gld. 47·15.
8. **Št. Jurij ob južni železnici:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 9. oktobra 1891., št. 19.609. 1. Gospa Ant. *Kavčič-eva*, trgovčeva soproga; 2. gdč. Ana *Rüpschl-ova*; 3. gdč. Antonija *Kavčič-eva*. Namestnice: 1. gospa Nezika *Pisančeva*; 2. gdč. Terez. *Praunseis-ova*; 3. gdč. Dragica *Ipavčeva*. Pokroviteljica 1, ustanovnic 5, letnic 53, podpornic 14, skupaj 73. Gld. 60.

9. **Konjice**: Ustanovljena z min. odlokom 26. marcija 1886., št. 4252. 1. dr. *Iv. Rudolf*, odvetnik; 2. *Ant. Marguč-Sattler*, posojilnični uradnik; 3. *Ivan Sepec*, trgovec. Namestniki: 1. — —; 2. *Fran Napotnik*, posestnik; 3. *Ivan Pospišil*, lekarnar. Ustanovnikov 15, letnikov 16, podpornikov 52, skupaj 83. Gld. 4480.
10. **Laški Trg in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dné 18. sept. 1891., št. 21.236. 1. *Ivan Drobnič*, posestnik in gostilničar; 2. *Vekoslav Groznik*, organist; 3. *Jernej Bogataj*, vikarij. Namestniki: 1. *Konrad Elsbacher*, trgovčev sin; 2. *Jurij Hrastnik*; 3. *Ivan Klezin*. Ustanovnikov 8, letnikov 75, podpornikov 35, skupaj 118. Gld. —
11. **Lehen**: Ustanovljena 27. marca l. 1887, z odlokom c. kr. deželne vlade štajarske. 1. *Jern. Pavlič*, posestnik; 2. *Josip Osvald*, posestnik; 3. *Radoslav Kopič*, nadučitelj v Lehnu. Ustanovniki 4, letnikov 54, podpornikov 14, skupaj 72 — Gld. 10.
12. **Sv. Lenart v Slovenskih goricah**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 13. okt. 1888., št. 21.440.
13. **Ljutomer z okolico**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 10. oktobra 1892, št. 23.714. 1. dr. *Josip Rakež*, zdravnik; 2. *Josip Gomilšek*, posestnik; 3. *Martin Cagran*, urar. Namestnik: *Ivan Skuhala*, dekan. Družabnikov 80. Gld. 100.
14. **Maribor**: Ustanovljena z ministr. odlokom 10. januarja 1886., št. 353. 1. dr. *Ivan Križanič*, stolni kanonik; 2. *Fr. Korošec*, prefekt; 3. *Fr. Dolenc*, trgovec. Namestniki: *Jož. Žitek*, prof. v p.; *Matija Strakl*, korni vikarij; 3. *Pavel Simon*, posestnik. Pokrovitelj 6, ustanovnikov 12, letnikov 64, podpornikov 10, skupaj 92.
15. **Ormož**: Ženska podružnica: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dné 21. jan. 1892., št. 721. 1. *Gospa Roza Mikl-ova*, trgovčeva soproga in posestnica; 2. gđč. *Rezika Magdič-eva*, zdravnikova hči;

3. gospa Marija *Gomzi-jeva*, posestnikova soproga. Namestnice: 1. Gospa Ivanka *Kranjčeva*; 2. g. Marija *Stupica*; 3. gospa Amalija *Lesjakova*. Ustavnovic 6, letnic 65, podpornic 20, skupaj 91. Gld. 100.
16. **Ormoški okraj**: Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade 17. oktobra 1887., št. 21.104. 1. dr. Ivan *Omulec*, odvetnik; 2. Fran *Munda*, kapelan; 3. Vekoslav *Mikl*, veletrgovec. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 12, letnikov 60, skupaj 73. Gld. —
17. **Ponikva**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradci 8. marcija 1887., št. 4219. 1. Fran *Podgoršek*, župan; 2. Fran *Setinec*, učitelj; 3. Josip *Dobnik*, nadučitelj. Namestniki: 1. Gašpar *Senica*; 2. Anton *Galjuf*; 3. Miha *Zdolšek*. Ustanovnikov 5, letnikov 16, podpornikov 15, skupaj 36. Gld. —
18. **Ptuj**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradci 27. decembra 1885., št. 25.288. 1. O. Konrad *Stazinski*, minorit; 2. dr. Anton *Brumen*, odvetnik; 3. Anton *Gregorič*, posestnik. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 17, letnikov 11, podpornikov 6, skupaj 36. — Gld. 68.43.
19. **Rečica v Savinjski Dolini**: Ustanovljena z ministerskem odlokom 15. aprila 1886., št. 5233. 1. Matija *Krtina*, župnik na Rečici; 2. Ivan *Klemenčič*, nadučitelj; 3. Štefan *Pivec*, kapelan. Namestniki: 1. P. Vikt. *Jerančič*, gvardijan v Nazaretu; 2. Fran *Lorbar*, učitelj; 3. Anton *Turnšek*, trgovec in župan. Ustanovnika 2, letnikov 33, skupaj 35. Gld. —
20. **Sevnica**: Ustanovljena z ministr. odlokom 27. maja 1886., št. 8017. 1. Fran *Vršec*, c. kr. notar; 2. Ivo *Pišl*, kapelan; 3. Josip *Ozmeč*. Ustanovniki 4, letnikov 34, podpornikov 7, skupaj 45. Gld. —
21. **Slovenji Gradec in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradci 3. marcija 1887., št. 3927. 1. Anton *Ostrožnik*, župnik v Pamečah; 2. Fran *Hurt*, kapelan v Starem Trgu; 3. Fran *Hajtnik*, obrtnik. Na-

- mestniki: 1. *Matija Fideršek*, župnik v Doliču. 2. *Frančišek Vračun*, kapelan v Šentilu; 3. *Janez Vivod*, obrtnik. Ustanovnikov 19, letnikov 156, podpornikov 400, skupaj 575. Gld. 65.
22. **Slovenska Bistrica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradci 13. septembra 1892., št. 20.790. 1. *Anton Hajšek*, dekan in častni kanonik; 2. *Ignacij Rom*, vikarij; 3. *Peter Novak*, posestnik. Namestniki: 1. dr. *U. Lemež*; 2. *Frančišek Biglez*, mestni kapelan; 3. *O. Vobič*. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov 103, skupaj 112. Gld. 265.
23. **Šaleška Dolina v Šoštanju**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestnije 20. februv. 1886., št. 3698. 1. *Ivan Govedič*, župnik v Šoštanji; 2. *Kristijan Kern*; 3. *Ivan Kramar*. Namestniki: 1. *Ivan Vošnjak*, veleposestnik; 2. *Iv. Kačič*, c. kr. notar; 3. *I. Virbnik*. Ustanovnikov 6, letnikov 22, podpornikov 30, skupaj 58. Gld. —
24. **Škofja Ves pri Celji**: Ustanovljena 3. oktobra 1890, z odl. c. kr. namestnije št. 35.590. 1. — —; 2. *Josip Vrečar*; 3. *Fran Vratarič*. Namestniki: 1. *Miha Birkovšek*, župan; 2. *Fr. Ofentavšek*; 3. *Ivan Stepišnik*. Ustanovniki 4, letnikov 13, podpornikov 11, skupaj 28. Gld. —.—
25. **Šmarije-Slatina**: Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade v Gradci 10. decembra 1886., št. 24.839. 1. — —; 2. *Ivan Rotnar*, kapelan; 3. *Fran Zupančič*, sedlar. Namestniki: 1. *Anton Fröhlich*, nadžupnik; 2. *Alojzij Strmšek*, učitelj; 3. *Josip Cerjak*, kapelan. Ustanovnikov 5, letnikov 51, podpornikov 17, skupaj 73. Gld. —.—
26. **Teharje**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestnije 7. januarja 1893., št. 29.984. 1. *Josip Potovšek*, kapelan; 2. *Gašpar Vrečar*; 3. *Ignacij Cajhen*. Namestniki: 1. *Josip Pečnak*; 2. *Andrej Samec*; 3. *Štef. Stante*. Pokrovitelj 1, ustanovniki 4, letnikov 35, podpornikov 36, skupaj 76. Gld. 220.

27. **Trbovlje in okolica:** Ustanovljena kot podružnica za »Zidani Most in okolico« z odlokom c. kr. namestništva 7. dec. 1886., št. 24.345; a 25. oktobra 1891. se je preselila ter ima svoj sedež v Trbovljah, kar je na znanje vzelo c. kr. namestništvo dné 20. marcija 1892., št. 6047. 1. Pet. *Erjavec*, župnik; 2. Anton *Veternik*, kapelan; 3. Anton *Volavšek*, gostilničar. Namestniki: 1. Ferdinand *Roš*, veleposestnik in župan; 2. Fr. *Staufer*, učitelj; 3. Fr. *Peklar*, gostilničar v Dolu. Ustanovnikov 22, letnikov 67, podpornikov 66, skupaj 155. Gld. 236.
28. **Velika Pirešica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva 22. julija 1888., št. 15.216. 1. I. Ev. *Košar*, župnik v Galiciji; 2. Iv. *Kač*, obč. tajnik; 3. Josip *Klemenčič*, nadučitelj v Galiciji. Namestniki: 1. Martin *Lednik*, kmet; 2. Josip *Cetina*, orglavec; 3. Martin *Podpečan*, župan. Ustanovnik 1, letnikov 35, podpornikov 26, skupaj 62. Gld. 1031.
29. **Vransko:** Ustanovljena 9. jan. 1891. 1. Anton *Svetina*, c. kr. notar; 2. Simon *Meglič*, učitelj; 3. Janko *Munda*, kapelan. Namestniki: 1. — —; 2. Ant. *Klobučar*, zasebnik; 3. J. S. *Oset*, trgovec. Ustanovniki 4, letnikov 35, podpornik 1, skupaj 40. Gld. 40.
30. **Vuhred-Marenberški okraj:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dné 10. februvarija 1886., št. 2958. 1. Martin *Kocbek*, c. kr. beležnik; 2. Avgustin *Hecl*, dekan; 3. Jos. *Cernko*, župnik. Namestniki: 1. Tomo *Mraz*, nadžupnik; 2. Jurij *Žmavec*, župnik; 3. Jos. *Lederhas*. Ustavnikov 9, letnikov 9, podpornikov 16, skupaj 34. Gld. 2960.
31. **Žalec pri Celju:** Ustanovljeno 28. februvarija 1886, z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu, št. 2621. 1. Dragotin *Žuža*; 2. Fran *Roblek*; 3. Josip *Sirca*. Namestniki: 1. Martin *Medved*, kapelan; 2. Vinko *Vabič*; 3. Iv. *Rak* v Gotovlji. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 14, letnikov 48, skupaj 63. Gld. 20.

III. Koroško.

1. **Apače:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade v Celovcu, 16. maja 1888., št. 601. 1. Anton *Božič*, posestnik; 2. Andrej *Butej*; 3. Lenart *Lakonik*, rentier. Namestniki: 1. Jernej *Jugovec*; 2. Luk. *Balte*; 3. Mat. *Bedenik*. Ustanovnik 1, letnikov 23, podpornikov 19, skupaj 43. Gld. 28.
2. **Beljak in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade v Celovci, 21. oktobra 1886., št. 1954. 1. Matija *Wutti*, posestnik; 2. Jos. *Svatou*, kapelan v Št. Lenartu; 3. Janez *Gajler*, posestnik. Namestniki: 1. Gr. *Einspieler* in Ant. *Gabron*, župnika; 2. J. *Lapuš*; 3. Jan. *Vilič* in Jan. *Vilčnik*, posestnika. Ustanovnikov 20, letnikov 16, podpornikov 186, skupaj 222. Gld. 50.
3. **Celovec in okolica:** Ustanovljena 8. januarija 1886, z ministr. odl. št. 96. 1. Iv. *Wieser*, župnik pri Elizabetinkah; 2. Filip *Haderlap*, urednik »Mira«; 3. Fr. *Treiber*, mestni kapelan. Namestnik: Janez *Urè*, posestnik. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 8, letnikov 31, podpornikov 5, skupaj 48. Gld. 30·30.
4. **Črna in okolica:** Ustanovljena 12. maja 1889. 1. Ivan *Müller*, posestnik; 2. Prim. *Walter*; 3. Alojzij *Božič*. Namestnik: Tomo *Sepulj*. Ustanovnikov 6, letnikov 42, podpornikov 86, skupaj 134. Gld. —.—.
5. **Haber pri Medgorjah:** Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade v Celovci, 20. okt. 1888., št. 1447. 1. Matija *Drobivnik*, posestnik; 2. Štefan Fr. *Bayer*; 3. Jurij *Drobivnik*. Namestniki: 1. Josip *Kordež*; 2. Simon *Sušnik*; 3. Ureh *Tolmaier*. Ustanovnik 1, letnikov 36, podpornikov 71, skupaj 108. Gld. —.—.
6. **Št. Janž v Rožni Dolini:** Ustanovljena 16. sept. 1888. 1. Martin *Stih*, posestnik; 2. Iv. *Simonič*, župnik; 3. Matija *Ambrož*, dekan. Namestniki: 1. Fr. *Colarič*; 2. Iv. *Kuraš*; 3. Jur. *Fajnik*. Ustanovnik 1, letnikov 59, podpornikov 85, skupaj 145. Gld. —.—.

7. **Št. Kancijan in okolica:** Ustanovljena 21. maja 1888, z odlokom c. kr. dež. vlade, št. 636. 1. Iv. *Silan*, posestnik; 2. Karol *Silan*, kmečki sin; 3. Lovro *Milar*, posestnik. Namestniki: 1. S. *Temelj*, kmet; 2. Boštijan *Ražun*, posestnik; 3. Martin *Ročičjak*. Ustanovnika 2, letnikov 67, podpornikov 195, skupaj 264. Gld. 13:82.
8. **Kotmara Ves in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade, 11. marcija 1888, št. 298. 1. Matija *Prosekar*, posestnik in župan; 2. Val. *Štangel*, posestnik; 3. Ivan *Stih*, posestnik. Namestniki: 1. Tomo *Koban*; 2. Miha *Pak*; 3. Boštijan *Gradičnik*, župnik in Mih. *Robas*, posestnik. Ustanovnik 1, letnikov 23, podpornikov 133, skupaj 157. Gld. 25.
9. **Libeliče:** Ustanovljena l. 1891. 1. — —; 2. Ant. *Mesner*, posestnik; 3. Fr. *Uroživnik*, posestnik in mlinar. Namestniki: 1. Vinko *Glinik*; 2. J. *Hlevnik*; 3. Ureh *Kušnik* in Andr. *Stimnikar*, posestniki. Letnikov 15, podpornikov 125, skupaj 139. Gld. —.—.
10. **Pliberk in okolica** s sedežem v Šmihelu: Ustanovljena 2. aprila 1888. 1. Jur. *Reš*, veleposestnik; 2. Anton *Gabron*, župnik; 3. And. *Kuhar*, posestnik. Namestniki: 1. I. *Jernej*; 2. M. *Hanin*; 3. Iv. *Kraigher*, posestnik. Ustanovnikov 6, letnikov 65, podp. 152. Skupaj 223. Gld. —.—.
11. **Pribla Ves in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade, 22. marcija 1891, št. 385. 1. Jos. *Lipuš*, posestnik; 2. Fran *Lenc*, provizor; 3. Frančišek *Kumer*, posestnik. Namestniki: 1. Jurij *Piževnik*; 2. Josip *Fugger*, kapelan; 3. Janez *Glinik*. Letnikov 9, podpornikov 76, skupaj 85. Gld. 13.—
12. **Rožák in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 19. julija 1893, št. 1178. 1. Jožef *Paul*, veleposestnik v Dolinčicah; 2. Peter *Markovič*, slikar; 3. Gregor *Arnejec*, posestnik. — Namestniki: 1. Janez *Miklavčič*, 2. Matej *Stikar*, 3. Fran *Janah*. — Usta-

- novnikov 6, letnikov 26, podpornikov 175, skupaj 207. Gld. —.—
13. **Št. Šteben in okolica na Zilji:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dné 22. februvarija 1890, št. 249. 1. Jernej *Leks*, posestnik v Zužalcah; 2. Gašpar *Leks*, 3. Peter *Urbanec*. Namestniki: 1. Vinko *Jank*, 2. Jakob *Grafenauer*, 3. Jurij *Blüml*. Ustanovnika 2, letnikov 35, podpornikov 52, skupaj 79. Gld. 30.—
14. **Tolsti Vrh in okolica:** Ustanovljena 6. junija 1888, št. 677. 1. Dominik *Kotnik*, posestnik; 2. Jos. *Pogačnik*, 3. Fr. *Kogelnik*. Namestniki: 1. Fr. *Ločnik*; 2. Lovro *Osojnik*; 3. Iv. *Herman*. Ustanovnik 1, letnikov 52, podpornikov 31, skupaj 84. Gld. 25·88.
15. **Velikovec in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželnega predsedništva v Celovci z dné 6. oktobra 1893, št. 1616. 1. Josip *Pušl* p. Zgornje Trušnje; 2. Valentin *Gross*; 3. Matej *Škofic*. Namestniki: 1. Frančišek *Reš*; 2. Jurij *Rutar*; 3. Janez *Mavkler*. Letnikov 32, podpornikov 52, skupaj 84. Gld. —.—
16. **Ziljska Dolina in župnija Vrata:** Ustanovljena kot podružnica v Ziljski Bistrici, a razširila si okrožje pod zgornjim naslovom, odobrenim z odlokom dné 6. novembra 1887, št. 1492. 1. Jos. *Katnik*, posestnik v Ziljski Bistrici; 2. Frančišek *Katnik*, župnik v Gorjah; 3. Valentin *Snabel*, posestnik. Namestniki: 1. Janez *Hebein*; 2. Janez *Milonik*; 3. Josip *Svatou*, provizor. Ustanovniki 3, letnikov 7, podpornikov 72, skupaj 82. Gld. 17·70.

IV. Primorsko.

a) Goriško.

1. **Ajdovščina in okolica:** Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. okr. glavarstva v Gorici, dné 9. septembra 1886, št. 11.979. 1. Iv. *Dugulin*, župnik; 2. Fr. *Petrič*; 3. Ant. *Terčelj*. Namestniki: 1. A. *Lokar*; 2. I. *Budihna*; 3. Ant. *Bone*. Ustanovniki 1, letnikov 46, podpornikov 7, skupaj 54. Gld. 55.—

2. **Ajdovščina in okolica:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, dné 11. novembra 1892, št. 19.261. 1. Gospa Terezinka *Gabrijelčič-eva*; 2. gospa Roza *Bajt-ova*; 3. gospa Leopoldina *Kersnik-Rott-ova*. Namestnice: 1. gospa Marija *Lokar-Hmelnik-ova*; 2. gdč. Marija *Mahorčič-eva*; 3. gdč. Jadviga *Žvokelj-eva*. Letnic 72, podpornic 29, skupaj 101. Gld. 89 85.
3. **Bolec:** Ustanovljena 20. decembra 1886, z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, št. 19.586. 1. Fr. *Ilovar*, dekan; 2. Adolf *Komac*, učitelj; 3. Greg. *Šubic*, kontrolor. — Namestniki: 1. Vekoslav *Sorč*, c. kr. poštar; 2. — —; 3. Fr. *Pečenko*, občinski tajnik. Ustanovnikov 6, letnikov 28, podpornika 2, skupaj 36. Gld. 20.—
4. **Briška podružnica, sedež v Biljani:** Ustanovljena 29. novembra 1888, z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, št. 18.671. 1. Lovro *Juvančič*, župnik v Št. Lorencu; 2. Andrej *Širok*, nadučitelj; 3. Josip *Vidmar*, biljanski kapelan. Namestniki: 1. Avgust *Poveraj*, učitelj šmartenski; 2. Josip *Semolič*, učitelj biljanski; 3. Josip *Kožlin*, posestnik. Ustanovnikov 10, letnikov 43, skupaj 53. Gld. 30.—
5. **Crkljanski okraj, sedež v Crknem:** Ustanovljena z odlokom tržaškega namestništva, dné 10. decembra 1887, št. 18.322. 1. Ivan *Morovec*, dekan; 2. Francišek *Smid*, kapelan; 3. Andrej *Kobal*. Namestniki: 1. Anton *Sedej*; 2. Anton *Kranjec*; 3. Anton *Kosmač* st. Ustanovnika 2, letnikov 27, skupaj 29. Gld. 33.—
6. **Dornberg, Prvačina in Gradišče:** Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. ministerstva, dné 15. okt. 1887, št. 17.813. 1. Fil. *Kramar*, župnik; 2. Vinko *Gregorič*; 3. Jos. *Poljšak*, župnik. Namestniki: 1. Sim. *Gregoričič*, st.; 2. Ign. *Križman* ml.; 3. Josip *Orel*. Ustanovniki 3, letnikov 31, podpornikov 110, skupa 144. Gld. 35.—

- 7. **Dornberg**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, dné 14. avgusta 1892, št. 13.893/l. 1. Gospa Josipina *Bizjak-ova*; 2. gdč. Amalija *Jelšek-ova*; 3. gdč. Frančiška *Križman-ova*. Namestnice: 1. gospa Amalija *Golja-va*; 2. Katarina *Zorž-eva*; 3. Alojzija *Šinigoj-eva*; 4. gospa Lucija *Šinigoj-eva*; 5. Josipina *Poljšak-ova*; 6. Ivana *Šinigoj-eva*, in 7. Franč. *Šinigoj-eva*. — Ustanovnica 1, letnic 54, podpornic 76, skupaj 131. Gld. —.
8. **Gorica**: Moška podružnica. Ustanovljena dné 29. marca 1886, št. 4773. z odl. ministerstva. 1. Dr. A. *Gregorčič*, prof. bogoslovja, državni in deželni poslanec; 2. Ant. *Santelj*, gimnazijski profesor; 3. Val. *Kancler*, nadučitelj v p. Namestniki: 1. And. *Gabršček*, urednik; 2. Benedikt *Poniž*, c. kr. učitelj; 3. Ant. *Fon*, posestnik in krčmar. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 14, letnikov 75, podporniki 3, skupaj 96. Gld. 62.
- 9. **Gorica**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, dné 9. maja 1889, št. 7360. 1. Gospa Avgusta *Santelj-eva*, soproga gimnazijskega profesorja; 2. gdč. Bojana *Božič-eva*; 3. Marija *Kancler-jeva*, nadučiteljeva soproga. Namestnice: 1. Gospa Ivana *Deklevova*; 2. gdč. Lavoslava *Koršic-eva*; 3. gdč. Amalija *Drufocka*; 4. gospa Josipina *Blažon-ova*, in 5. gospa Julija *Feigel-ova*. Ustanovnic 20, letnic 187, podpornic 138, skupaj 345. Gld. 200.
10. **Kanal**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, dné 23. februv. 1888, št. 3002. 1. Mihael *Zega*, nadučitelj; 2. Anton *Gabrijelčič*; 3. Anton *Križnič*. Ustanovniki 4, letnikov 37, skupaj 41. Gld. —.
11. **Kobarid**: Moška podružnica: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, dné 11. dec. 1886, št. 18847/l. 1. Jurij *Peternel*, dekan; 2. Josip *Miklavič*, učitelj; 3. Josip *Rakovšek*, učitelj. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov 18, podpornika 2, skupaj 29. Gld. 36.55.

- 12. **Kobarid:** Ženska podružnica: 1. gdč. Marija *Slunder-jeva*, učiteljica; 2. gospa Ljudmila *Mašera*; 3. Antonija *Gruntar-jeva*. Namestnice: 1. gospa Rozalija *Miklavič-eva*; 2. gospa Ana *Golja-va*; 3. gospa Marija *Kalan-ova*. Letnic 31, podpornic 16, skupaj 47.
13. **Komenski okraj:** Ustanovljena dné 5. julija 1891. 1. — 2. Vekoslav *Štrekelj*, posestnik; 3. Jak. *Rejec*, kapelan. Namestniki: 1. Vekosl. *Luznik*, učitelj; 2. Jos. *Kovačič*, župan; 3. Josip *Strekelj*, učitelj. Ustanovnikov 13, letnikov 45, podpornikov 100, skupaj 158. Gld. 72.
14. **Naklo na Krasu:** Ustanovljena dné 24. aprila 1887.
- 15. **Prvačina:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu l. 1894., št. 1264. 1. Gospa Avgusta *Orel-ova*; 2. g. Alojzija *Mozetič-eva*; 3. Viktorija *Poljšak-ova*. Namestnice: 1. g. Ivana *Gregorič-eva*; 2. Vincencija *Šemole-jeva*; 3. Terezija *Pahor-cva*. Pokroviteljica 1, letnic 85, podpornic 60, skupaj 146.
- 16. **Sežana in okolica:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom tržaškega namestništva, dné 6. oktobra 1892. št. 16.977/I. 1. Gospa Zinka dr. *Rybař-eva*, soproga zdravnikova; 2. gdč. Agneza *Pitamič-eva*; 3. gospa Franja *Gulič-eva*. Namestnice: 1. Gospa Antonija *Gabersček-ova*; 2. g. Marija *Skrinjar-jeva*; 3. gospa Nežika *Stolfa-va* in gospica 4. Maša *Dolenceva*. Pokroviteljica 1, ustanovnic 6, letnic 101, skupaj 108. Gld. 217.
17. **Sežana in okolica:** Moška podružnica. Ustanovljena 10. avgusta 1893, z odlokom c. kr. namestništva v Trstu št. 14.126. 1. dr. Otokar *Rybař*, okr. zdravnik; 2. Anton *Kosovel*; 3. Jan. *Renčelj*. Namestniki: 1. Matko *Kante*; 2. Ivan *Rožič*; 3. Vinko *Pregelj* in 4. Jan *Stolfa*. Pokrovitelja 2, ustanovnika 2, letnikov 57, skupaj 61. — Gld. 169-75.
18. **Šempas:** Ustanovljena z odl. tržaškega nam. 15. jul. 1887, št. 9830/I. 1. Blaž *Grča*, župnik in dež. poslanec; 2. Andrej *Žnidaršič*, vikarij; 3. Anton *Belc*, učitelj. Namestniki: 1. Jernej *Batič*, posestnik; 2. Hinko *Leban*, učitelj;

3. Ivan *Batič*. Ustanovnika 2, letnikov 22, podpornikov 14, skupaj 38. Gld. 9-80.
19. **Tolmin**: Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom tržaškega namestništva 22. avg. 1887, št. 12.278. 1. Jos. *Kragelj*, dekan; 2 dr. Henrik *Tuma*, c. kr. sodni pristav; 3. Andr. *Vrtovec*, učitelj. Namestniki: 1. Fr. *Kavčič*; 2 in 3. ——. Ustanovnikov 5, letnikov 25, skupaj 30. Gld. 100.
20. **Tolmin**: Ženska podružnica. Ustanovljena dne 24. okt. 1892. 1. Gospa Ilika *Devetak-ova*, soproga poštarjeva; 2. gdč. Marija *Gianola-va*; 3. gospa Jos. *Vrtovčeva*, soproga učiteljeva. Namestnice: 1. gospa Alojzija *Brecelj-eva*, soproga gostilničarjeva; 2. gdč. Julika *Gabriček-ova*; 3. gdč. Rozalija *Fon-ova* in 4. gospa Josipina *Kovačič-eva*. Ustanovnic 9, letnic 114, podpornic 226, skupaj 349. Gld. 300.

b) Trst.

1. **Greta pri Trstu**: Ustanovljena 2. febr. 1889, z odlokom tržaškega namestništva, št. 2377/I. 1. Just *Piščanec*, c. kr. carinski uradnik; 2. Francišek *Mikelič*; 3. Ivan *Gerdol*, posestnik. Namestniki: 1. Matej *Stržinar*; 2. Iv. M. *Gombač*; 3. Fran *Dolenec*, deželni poslanec. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 8, letnikov 88, podpornikov 21, skupaj 120. Gld. 120.
2. **Sv. Ivan v Vrdeli pri Trstu**: Ustanovljena 14. avg. 1887. 1. Ivan Marija *Vatovec*, trgovec; 2. Milko *Šašelj*, kapelan; 3. Jos. *Gasperšič*. Namestniki: 1. Miha *Kamušičič*, voditelj družbine šole pri sv. Jakobu; 2. Ilija *Gregorič*; 3. Fr. *Godina*. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 10, letnikov 39, podpornika 2, skupaj 53. Gld. 100.
3. **Trst**: Moška podružnica: Ustanovljena z ministr. odlokom dne 27. febr. 1886 št. 3267. 1. Matko *Mandič*, deželni poslanec; 2. Gregor *Bartol*; 3. Viktor *Klinar*. Namestniki: 1. Dr. K. *Glaser*, profesor; 2. Dr. Gustav

Gregorin, odvetnik: 3 M. *Hrovatin*. Pokrovitelj 6, ustanovnikov 4, letnikov 162; skupaj 209. Gld. 908·85.

4. **Trst**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu dne 12. febr. 1887, št. 1800/I. 1. Gospa Natalija *Truden-ova*, veletrgovčeva soproga; 2. gdč. Marica *Nadlišek-ova*, učiteljica; 3. gdč. Ljudmila *Mankoč-eva*, veletrgovčeva hči. Namestnice: 1. Gospa Karolina *Ponikvar-jeva*; 2. gdč. Josipina *Delkin-ova*; 3. gospa Marija *Abram-ova*. Pokroviteljice 3, ustanovnic 23, letnic 136, skupaj 162. Gld. 370.

c) **Istra.**

1. **Podgrad**: Ustanovljena 2. avgusta 1886. 1. Anton *Rogač*, dekan v Hrušici; 2. Ivan *Nekerman*, nadučitelj; 3. J. *Volk*, poslovodja. Namestniki: 1. Slavoj *Jenko*, deželni poslanec; 2. Ivan *Benedik*, župnik; 3. Ivan *Makarovič*, nadučitelj. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 14, letnikov 56, podpornik 1, skupaj 74. Gld. 16·20.

Družba sv. Cirila in Metoda

torej šteje po IX. veliki skupščini 130 podružnic.

Družbenikov je naznanjenih:

	Pokro- vitelj	usta- novni- kov	letni- kov	podpor- nikov	vkup
za Kranjsko . . .	96	544	2576	744	3960
» Štajarsko . . .	19	275	1439	1160	2893
» Koroško . . .	4	58	528	1414	2004
» Goriško . . .	9	109	1106	760	1984
» Tržaško . . .	14	82	425	23	544
» Istro	3	14	56	1	74
Po vseh deželah .	145	1082	6130	4102	11.459

11.459

Opomnja: Izkazi so tako natisnjeni, kakor so bili vodstvu na zadnje objavljeni. — Le vsled smrti ali radi nekaterih mejdobnih premeščenj so dotični prostori prazni. — Breznačelništvene podružnice začasno mirujejo. — Ker se računi podružničnih doneskov sklepajo koncem decembra vsacega leta, vpisane so tu denarne svote le samo za l. 1893.

Pokrovitelji

šolske družbe sv. Cirila in Metoda, ki so po § 4. a) družbenih pravil vplačali vsaj po 100 glđ.

1. **Mariborska posojilnica**, št. 1.
2. **Banka „Slavija“**.
3. **Andrej Zamejic**, stolni kanonik v Ljubljani.
4. **Simon Pogačar**, umir. c. kr. voj. oskrbnik v Ljubljani
5. **Dr. Pavel Turner**, zasebnik na Dunaji.
6. **Luka Svetec**, deželni poslanec, posestnik v Litiji
7. **Dr. Josip Vošnjak**, deželni odbornik v Ljubljani.
8. **Cesarski svetnik Ivan Murnik**, vitez Fran-Josipovemu redu, deželni odbornik v Ljubljani.
9. **Vodija Tomo Zupan**, gimn. profesor, konzistorijalni svetnik v Ljubljani.
10. **Dr. Lovro Vidrić**, odvetnik v Zagrebu.
11. **Jakob Hren**, c. kr. deželnosodnji svetnik v Celovcu.
12. **Ravnatelj Ivan Vilhar**, hišnik in meščan v Ljubljani.
13. **Franc Ks. Souvan**, veletržec v Ljubljani.
14. **Dr. Jernej Zupanec**, vitez Fran-Josipovemu redu, predsednik not. zbornici v Ljubljani.
15. **Ivan Velkoverh**, tovarnar, mestni odbornik v Ljubljani.
16. **Anton Žlogar**, župnik v Kranjski Gori.
17. **Dr. Josip Srnec**, odvetnik, deželni poslanec v Celju.
18. **Celjska posojilnica**.
19. **Mihael Vošnjak**, državni poslanec v Celju.
20. **Andrej Jurca**, veletržec v Ptuj.

21. Fran **Kalister**, veletržec v Trstu.
22. Ivan **Šabee**, veletržec v Trstu.
23. Mnsgr. Anton **Hrovatin**, † č. kanonik v Trstu.
24. **Savinjska posojilnica** v Žalci.
25. Ivan **Plantan**, c. kr. notar v Ljubljani.
26. Gospa Ivana **Kalister-ova**, soproga veletržčeva v Trstu.
27. Ivan **Vrhovnik**, Trnovski župnik v Ljubljani.
28. Fran **Kotnik**, † veleposestnik na Vrhniki.
29. Mnsgr. prof. Andrej **Einšpieler**, † v Celovcu.
30. **Ormožka posojilnica**.
31. Oroslav **Dolenec**, mestni odbornik v Ljubljani.
32. Jurij **Jan**, častni kanonik in dekan v Dolini v Istri.
33. Dr. Anton vitez **Vicco**, graščak v Podgradu v Istri.
34. Dr. Ivan **Svetina**, gimn. prof. v Ljubljani.
35. Makso **Vršec**, zasebnik v Celju.
36. **Mestna občina** v Idriji
37. Josip **Zelenik**, posestnik pri sv. Urbanu poleg Ptuja.
38. Jakob **Fon**, župnik v Kredi.
39. **Vas Šmartino** pri Litiji.
40. **Župnija Št. Lambert**.
41. Dr. Jernej **Glančnik**, odvetnik v Mariboru.
42. Martin **Drčar**, župnik v Preski.
43. Andžej **Kalan**, stolni vikarij v Ljubljani.
44. **Litijske in Šmartinske Slovenke I**, po zastopnici gospej Terezi Svetčevi.
45. Dr. Fran **Celestin**, vseučilišni profesor v Zagrebu.
46. Ivan Nep. **Resman**, načelnik železn. postaje v Velenji.
47. Jakob **Gruden**, upokojeni župnik v Turjaku.
48. Dr. Fran **Munda**, odvetnik in posestnik v Ljubljani.
49. Ivan **Volk**, kapelan v Škocijanu pri Dobravi (Dolenjsko).
50. **Slovenski bogoslovci** centralnega semenišča v Gorici l. 1891.
51. **Župnija Zagorije** ob Savi.
52. Gospica Vekoslava **Koblar-jeva** v Litiji.
53. Anton **Zarnik**, posestnik in trgovec na Krtini.
54. **Litijske in Šmartinske Slovenke II**, po zastopnici gospici Ljudmili Roblek-ovi.

55. **Slovenski in hrvatski abiturijenti** l. 1891.
56. Jernej **Ramoveš**, župnik v Poljanah nad Škofijo Loko
57. **Trnovska župnija** v Ljubljani.
58. **Župnija Sv. Ivan** pri Trstu.
59. **Mokronoška podružnica** družbe sv. Cirila in Metoda.
60. Peter **Majdič**, veletržec v Celji.
61. **Ljubljanski bogoslovci** l. 1892.
62. **Mariborski bogoslovci** l. 1892.
63. **Župnija Crklje** na Gorenjskem.
64. **Župnija Višnja Gora** na Dolenjskem.
65. Martin **Luxa**, posestnik in gostilničar na Proseku.
66. **Slovenski bogoslovci** centralnega semenišča v Gorici leta 1892.
67. „**Gorijanski dom**“ v Gorijah, zastopnik njegov predsednik. Darovalec misijonar Josip Zalokar.
68. Vas **Podholm pri Blejskem jezeru**, zastopnik duhovni predstojnik Gorijanske župnije. Darovalec misijonar Josip Zalokar.
69. Josip **Zalokar**, duhovni pastir v Red Jacket-u; Michigan, United States of North America.
70. **Litijske in Šmartinske Slovenke III**, po zastopnici gospej Mariji Zore-jevi.
71. Ivan **Gerdol**, posestnik v Škorklji pri Trstu.
72. Karol **Miklavčič**, župnik v Žminju v Istri.
73. Dr. Fran **Štor**, odvetnik v Ljubljani, pri I. ljubljanski podružnici.
74. **Slovenski velikošolci** na Dunaju l. 1892.
75. „**Ljubljanski Sokol**“.
76. Viktor **Rohrman**, posestnik in tovarnar v Rudolfovem, stanujoč v Ljubljani.
77. **Čitalnica v Planini** na Notranjskem.
78. Gospa Franja dr. **Tavčar-jeva**, soproga odvetnikova v Ljubljani.
79. Gospica Josipa **Arce-jeva**, posestnica v Ljubljani.
80. Gospa Ursula **Souvan-ova**, soproga veletržčeva v Ljubljani.

81. Gospa Ana dr. **Stor-ova**, soproga odvetnikova v Ljubljani.
82. Gospa Fani **Ravnihar-jeva**, soproga deželnega knjigovodje v Ljubljani.
83. Gospa Marija **Bratanič-eva**, veleposestnica v Celju.
84. Gospica Ana **Druškovič-eva**, trgovčeva hči v Ljubljani.
85. Gospica Antonija **Kadivčeva**, posestnica v Ljubljani.
86. „**Slovenski klub**“ v Celovcu.
87. „**Trg Litija**“.
88. „**Slovanska Čitalnica**“ v Trstu.
89. „**Dolenjski Sokol**“ v Novem Mestu.
90. „**Loško-Potoška podružnica**“.
91. „**Pivska podružnica**“ v Št. Petru na Krasu.
92. Jakob **Aljaž**, župnik na Dovjem.
93. Dr. Vinko **Gregorič**, deželni primarij v Ljubljani.
94. Anton **Hajšek**, kanonik, dekan v Slovenski Bistrici.
95. Gospica Ivanka **Škofič-eva**, posestnikova hči v Ljubljani.
96. „**Ženska podružnica**“ v Št. Vidu nad Ljubljano.
97. Julij **Rozina**, † trgovec v Pudobu pri Ložu.
98. „**Ženska podružnica**“ v Kameniku.
99. „**Narodna Čitalnica**“ v Kranju.
100. Gospa Marija **Koblar-jeva**, posestnica v Litiji.
101. „**Ženska podružnica**“ v Postojini.
102. „**Narodna Tiskarna**“ v Ljubljani.
103. Dr. Janko **Marolt**, okrožni zdravnik na Vrhniki.
104. „**Novomeški samci**“.
105. **Slovenski bogoslovci** centralnega semenišča v Gorici l. 1893.
106. **Litijske in Šmartinske Slovenke IV**, po zastopnici gospej Ivani Knaflč-evi.
107. „**Šentjakobsko-Trnovska ženska podružnica**“ v Ljubljani št. I. po zastopnici gospej Hedvigi Šubič-evi.
108. Ista št. II. po zastopnici gospej Ivanki Gutnik-ovi.
109. Ista št. III. po zastopnici gospici Minki Marovt-ovi.
110. „**Šentpeterska I. ženska podružnica**“ v Ljubljani.
111. „**Bralno društvo**“ pri sv. Ivanu poleg Trsta.
112. Dr. Fran **Stor**, odvetnik v Ljubljani, pri teharski podružnici.

113. „**Moška podružnica**“ v Kranju.
114. Ivan **Valenčič**, trgovec v Trnovem pri Ilirski Bistrici.
115. Fran **Jurca**, trgovec v Postojmi.
116. „**Društvo učiteljev in šolskih prijateljev**“ za okraj Kamenik.
117. „**Ženska podružnica**“ v Trstu, št. I., po zastopnici gospej Nataliji Truden-ovi.
118. **Občina Sežana** na Krasu.
119. Fran **Stoančič**, veleposestnik v Temnici.
120. Pevsko društvo „**Adrija**“ v Barkovljah pri Trstu.
121. **Litijske in Šmartinske Slovenke V.** po zastopnici gospodičini Kristini Demšar-jevi
122. **Ženska podružnica** v Sežani.
123. Hinko **Kavčič**, † posestnik in deželni poslanec v Razdrtem, v hvaležni spomin njegovega delovanja zbrali in darovali prijatelji po njega smrti.
124. Andrej **Alijančič**, † prelat in stolni kanonik v Celovci.
125. **Občina Draga.**
126. **Šentjakobsko-Trnovska ženska podružnica** v Ljubljani št. IV. po zastopnici gospodičini Ivanki Praprotnik-ovi.
127. **Litijske Slovenke** št. I., po zastopnici gospej Josipini Koblar-jevi.
128. **Rojanska župnija** v Trstu.
129. **Čitalnica** v Vipavi.
130. **Ženska podružnica** v Trstu, št. II., po zastopnici gđč. Miliki Mankoč-evi.
131. **Vas Št. Vid** pri Zatičini.
132. **Mariborska posojilnica**, št. II.
133. **Mariborska posojilnica**, št. III.
134. **Radovljiška posojilnica.**
135. **Ženska podružnica** v Prvačini.
136. **Moška podružnica** za Sežano in okolico.
137. **Podružnica** v Šiški.
138. Feliks **Ferk**, zdravnik in veleposestnik v Mariboru.
139. **Slovenski bogoslovci** centralnega semenišča v Gorici l. 1894.

140. **Ženska podružnica** za Krško in okolico.
 141. **Josip Rodè**, posestnik v Kameniku.
 142. **Gospa Marija Murnik-ova** †, bivša soproga ces. svetnika.
 143. **Posojilnica** v Ribnici.
 144. **Frančišek Mally**, tovarnar v Ljubljani.
 145. **Elija Predovič**, veletrgovec v Ljubljani.

A. Vodstvo

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.
 Po volitvi pri IX. veliki skupščini v Novomestu 7. avgusta 1894.

1. *Prvomestnik*: **Vodija Tomo Zupan**, gimn. profesor, konzistorijalni svetnik, član c. kr. dež. solskega sveta Kranjskega in dr. Izvoljen leta 1893.
2. **Dr. Dragotin Bleiweis pl. Trsteniški**, ljubljanski podžupan, primarij deželne bolnice, član c. kr. dež. šolsk. sveta, deželni poslanec, mestni odbornik in dr. L. 1892.
3. **Dr. Ivan Dečko**, odvetnik v Celju na Štajarskem, dež. poslanec, tajnik »Slov. društ.« in dr. L. 1892.
4. **Gregor Einspieler**, župnik v Podkloštru na Koroškem, deželni poslanec in dr. L. 1892.
5. **Ivan Hribar**, ljubljanski častni meščan, ravnatelj banke »Slavije«, dež. poslanec, mestni odb. in dr. L. 1893.
6. **Anton Koblar**, kurat v prisilni delalnici, dež. arhivar. L. 1893.
7. **Matej Močnik**, učitelj v p., odbornik »Vdovskega podpornega društva« in »Narodne Šole«. L. 1894.
8. **Cesarski svetnik Ivan Murnik**, vitez Fran-Josipovemu redu, prvomestnik kranjski kmetijski družbi, deželni odbornik, član c. kr. dež. šolskega sveta, tajnik kupčijsko-obrtne zbornice, mestni odbornik in dr. L. 1894.
9. *Podpredsednik*: **Luka Svetec**, c. kr. notar v Litiji, deželni poslanec, posestnik in dr. L. 1893.

10. *Blagajnik*: Dr. Josip **Vošnjak**, dež. odbornik, član c. kr. dež. šolskega in zdravstvenega sveta in dr. L. 1894.
11. Andrej **Zamejic**, stolni kanonik, konzistorijalni svetnik, član c. kr. mestnega šolskega sveta, predsednik I. Vincencijeve konference in dr. L. 1894.
12. *Tajnik*: Anton **Žlogar**, župnik v Kranjski Gori. L. 1892.

B. Nadzorništvo

družbe sv. Cirila in Metoda:

1. Oroslav **Dolenec**, hiš. pos. in svečar, mestni odbornik in dr.
2. Ravnatelj Fran **Povše**, dež. in drž. poslanec in dr.
3. Fran **Ravnihar**, dež. knjigovodja, vlastelin, mestni odbornik, predsednik »Glasbeni Matici« in dr.
4. Dr. Ivan **Svetina**, gimn. prof., prefekt v Alojzijevišči in dr.
5. Ivan **Vrhovnik**, Trnovski župnik v Ljubljani.

C. Razsodništvo

družbe sv. Cirila in Metoda:

1. Andrej **Kalan**, stolni vikarij, urednik »Domoljubu« in »Slovencu«.
2. Dr. Fran **Stor**, odvetnik.
3. Dr. Fran **Munda**, odvetnik, hišni posestnik in dr.
4. Ljudovik **Ravnikar**, deželno-sodiščni svetnik v p. in dr.
5. Dr. Jarnej **Zupanec**, vitez Fran-Josipovemu redu, predsednik not. zbornici. c. kr. notar, hišni posestnik in dr.

Društveni zavodi.

I. Otroški vrtec v Celji.

Voditeljica: Č. prednica šolskih sester, s. **Mr. Rafaela**.

Vrtnarica: S. Vincencija **Lah-ova**.

Skofjski nadzornik: Ivan **Krušić**, knez.-vlad. duhovni svetnik, c. kr. šolski svetnik, gimn. prof. v p.

Družbeni nadzornik v pedagoško-didaktičkih in ekonomskih zadevah: Dr. Ivan **Dečko**, deželni poslanec, prvomestnik Celjske podružnice.

Število vpisanih otrok začetkom oktobra 1893: 59.

II. Otroški vrtec pri sv. Jakobu v Trstu.

Voditelj: Mihael **Kamuščič**, ravnatelj družbene šole.

Vrtnarica: Julija **Mikota**.

Skofjski nadzornik: Fran **Sila**, mestni kapelan pri Sv. Jakobu.

Družbeni nadzornik v pedagoško-didaktičkih zadevah: Dr. Karol **Glaser**, gimn. profesor.

Družbeni nadzornik v ekonomskih zadevah: Prof. Matko **Mandič**, deželni poslanec, prvomestnik tržaške moške podružnice.

Število otrok: 70.

III. Slovenska peterorazredna ljudska šola pri sv. Jakobu v Trstu.

Voditelj-učitelj: Mihael **Kamuščič** (poučuje v III. razr.).

Katehet: Fran **Sila**, duhovni pomočnik pri sv. Jakobu.

Učiteljica: Josipina **Delkin-ova** (poučuje v I. razr.).

Učitelj: Ivan **Kiferle** (poučuje v IV. razr., 1. oddelek).

Učitelj: Miroslav **Pretnar** (poučuje v IV. razr., 2. oddelek).

Učiteljica: Amalija **Reichman-ova** (poučuje v II. razr.).

Nadzorniki: Isti. Zgoraj.

Število otrok: 320.

IV. Otroški vrtec v Rojanu.

Voditelj: Mihael **Kamuščič**.

Vrtnarica: Viktorija **Kavčič-eva**.

Skofjski nadzornik: Tomo **Thaler**, župnik v Rojanu.

Družbeni nadzornik: Dr. **Glaser** in prvomestnik podružnice na Greti.

Število otrok: 70.

V. Otroški vrtec na Greti.*Voditelj:* M. Kamušič.*Vrtnarica:* Margareta Podkrajšek-ova.*Škofjski nadzornik:* Tomo Thaler.*Družbena nadzornika:* Dr. Glaser in prvomestnik podružnice na Greti.*Število otrok:* 50.**VI. Otroški vrtec v Pevmi pri Gorici.***Vrtnarica:* Irma Fabijani-jeva.*Škofjski nadzornik:* Fran Košuta, prvostolni kanonik, dekan in dr.*Družbeni nadzornik:* Dr. Anton Gregorčič, bogoslovski profesor, drž. in dež. poslanec, prvomestnik goriške moške podružnice.*Število otrok:* 47.**VII. Otroški vrtec v Ločniku.***Vrtnarica:* Marija Bunec-eva.*Škofjski nadzornik:* Ivan Filipič, dekan, župnik.*Družbeni nadzornik:* Dr. Gregorčič.*Število otrok:* 36.

Po družbi podpirani:

VIII. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici.*Vrtnarica:* Berta Pehani-jeva.*Škofjski nadzornik:* Ivan Filipič.*Število otrok:* 115.**IX. Društva „Sloge“ otroški vrtec v Gorici**

v ulici sv. Klare.

Število otrok: 92.**X. Društva „Sloge“ otroški vrtec**

v ulici Barzellini.

Število otrok: 67.**XI. Društva „Sloge“ štirirazrednica v Gorici.***Število otrok:* 327.

Vseh po naši družbi poučevanih ali podpiranih otrok je torej nad tisoč.

P. n. državni nadzorniki nadzorujejo i naše privatne zavode.

P. n. slavnim načelništvom, čast. narodnemu ženstvu, rodoljubom, vsem prijateljem naše družbe in pospeševalcem slovenskega šolstva iskrena zahvala in Božji blagoslov!

Članovina, denarna in knjižna darila, prošnje, pisma, sploh vsaka doposlanina naj se blagovoljno adresuje z naslovom:

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

Za katere si že bodi drugačne naslove ne prevzema družba nikake garancije.

Knjižnica družbe sv. Cirila in Metoda.

I. zvezek: „ Franc Jožef I. , cesar avstrijski“,
strani 64. Ves natis pošel.		
II. zvezek: „ Rudolf Habsburški , oče avstrijske
cesarske rodovine“, str. 77,
stane	—	gld. 40 kr.
III. zvezek: „ Valentin Vodnik ,
prvi slovenski pesnik“,
strani 58. Ves natis pošel.		
IV. zvezek: „ Junaki “, I. snopič,
strani 88. Ves natis pošel.		
V. zvezek: „ Matej Ravnikar ,
tržaško-koprski škof“, strani
36, stane	—	„ 40 „
VI. zvezek: „ Pesni Valentina
Vodnika “, strani 64, stane	—	„ 30 „
VII. zvezek: „ Junaki “, II. snopič,
strani 102, stane nevezan	—	„ 30 „
vezan	—	„ 35 „
100 izvodov v kup	{	nevezanih 25 „ — „
	}	vezanih 30 „ — „

- VIII. zvezek: „**Janez Cigler**, slovenski pisatelj“, strani 56, stane vezan — gld. 80 kr.
- IX. zvezek: „**Ljubezen do mame**“, strani 74, stane vezan — „ 40 „
- X. zvezek: „**Igre in pesmi** za otroška zabavišča in ljudske šole“. Strani: Predgovor 38, pesmi 103, torej v vsem 141, stane vezan — „ 60 „

Opomba: S kupom zvezkov II., V., VI., VIII. in IX. smo poskočili v tej meri, kakor jih družbi primanjkuje.

Zvezke I., III. in IV. pa bi — če jih je kdo oddati voljan — družba zopet sama rada nakupila.

Vodstvo družbe
sv. Cirila in Metoda.

NAZNANILA

v „Vestniku“ družbe sv. Cirila in Metoda

blagovolj. naj cenj. mnogobrojni člani družbe uvaževati pri naročilih. Tu objavljene tvrdke so zanesljive, postrežejo točno z dobrim blagom in nizko ceno.

Ker je dohodek naznanil odmenjen družbi v korist, je želeli, da se čest. naročniki pri naročbah sklicujejo izrecno na inserat v „Vestniku“, ker tako poudarjanje osigurava dotični tvrdki vseh inseriranja.

Ivan Bonač

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
priporoča se za

vezanje knjig.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu

Podruž. za Avstrijo: Podruž. za Ogersko:

DUNAJ,

PEŠTA,

Giselastrasse št. 1

Franz-Josefsplatz

v Hirsbrunnstrasse

5 in 6, v Hirsbrunnstrasse

Društvena aktiva dne
31. decembra 1892 fr. 131,435.657

Letni dohodki premij
in obresti dne 31. de-
cembra 1892 23,942.149

Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe,
za zakupnine itd. v dobi društvenega ob-
stanka (1848) 287,452.809

Mej letom 1893 je društvo izpostavilo 9633
police z glavnico 73,023.673

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor
udi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, števil. 3. b.

A T T A K S A V
Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se
naroča ~~po~~ po pošti.

Lekarna Ubaldina pl. Trnkóczyja

zraven rotovža v Ljubljani.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

■ Za želodec:

Marijinceljske kapljice za želodec.

Steklenica 20 kr., 6 steklenic
1 gl., 3 tucati 4 gl. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice

čistijo želodec pri zabasanju
skaženem želodcu. Škatulja
21 kr., jeden zavojček s 6 ška-
tuljami velja 1 gl. 5 kr.

Angleski balzam, 1 steklenica
10 kr., tucat 1 gl., 5 tucatov
4 gl.

Postena postelja.

Za prsa:

Planinski zeliščini, ali prsni sirop, za odraslene in otroke; raztoplja sluz in lajša bolečine, na pr. pri kašlju. Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Za trganje:

Cvet za trganje (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. Steklenica stane 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Redilna štupa za živino

za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prasičih. Zametek z rabilnim navodom vred velja 50 kr., 5 zamotov samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretėgu žil, otekanji nog, otrpnjenji v boku, v križi itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hlbah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred te 4 gld.

Vsa tu našeta zdravila se dobijo

**v apoteki Trnkóczy-ja v Ljubljani
zraven rotovža**

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

Tovarniška
zaloga
vaakovrstnih
umetnih svetlic
sopkov
vencev
itd.

Poštena postrežba.

„Pri skofu“

L. WÖFLING

LJUBLJANA

Špitalske ulice št. 9.

— Nizke cene. —

Bogata zaloga

mnogovrstnega

kramarskega

blaga

za moške in
ženske obleke.

Na debelo trgovcem izvanredno nizke cene.

Največja in najcenejša
tvornica raznovrstnih stolov in klopj

za gostilne, kavarne, zasebna
stanovanja, sprehajališča in
vrtove, kopelišča, zavode,
sploh za vsakovrstno uporabo,
izdelana trpežno in lično, z
lesenim ali pletenim sedežem

Andreja Boucon-a

v Ljubljani, Dunajska cesta
št 7 (drugo dvorišče)

Stol iz trdega lesa
nalikan (polifiran) v orehovi barvi
velja pri And. Boucon-u
samo **1 gold.**

• **Največja zaloga** •
izgotovljene obleke
 za gospode, gospe in dečke

GRICAR & MEJAC

Slonove ulice – Ljubljana – Slonove ulice

Velika izbora po
 poljubnem kroju izvršene obleke
 iz najrazličnejšega blaga za vsak letni čas.

Najcenejše nakupovanje dobro in trpežno
 izgotovljenih **oblek**
 za lovce, turiste, potovalce,
 različno prirojnih zimskih sukenj,
 vrhnih sukenj, itd. za gospode; za gospe:
 plaščev in plaščkov,
 tudi s krznovino obloženih in obrobjenih.

V zalogi imava tudi **najrazličnejše blago**
 ter vzprejemava **naročila** v

izvršitev oblek
 po izbranem blagu.

Nujna naročila v najkrajšem času.

Fr. Čuden urar v Ljubljani

na Mestnem trgu nasproti rotovža

priporoča svojo bogato zalogo nikelnatih, srebrnih in zlatih žepnih ur z verižico vred, ter ure budinice, stenske ure, ure s stojalom, godbene valčke v kasetah po jako nizkih cenah.

Poprave izvršuje pod jamstvom prav natančno.

Ilustrovani ceniki so na razpolago.

Vnanja naročila odpravljam na željo obratno pošto.

L. Mikusch

tovarna solnčnikov in deznikov
v Ljubljani, Mestni trg 15.

Največja zaloga
Najnižje cene

Prevlake in popravila
natančno in cenó.

P. sekupcem so ceniki na razpolago.

Tvornica in zaloga
najrazličnejšega pohištva
 od preprostega do najelegantnejšega,
 zavod za dekoriranje
Franc Doberlet-a
 imejitelja zlat. križca s krono in zlatega križca
 v Ljubljani, Franciskanske ulice št. 14.

JAN. JAX v Ljubljani

Največja zaloga **šivalnih strojev.**

Ceniki
 zastonj
 in franko

Nizke cene. Ugodno
 plačevanje na
 obroke. Stari stroji
 se zamenjavajo.
 Popravila se izvršijo
 hitro dobro in ceno.

Izbrana zaloga
 najrazličnejših

**biciklov, veloci-
 pedov, triciklov itd.**

Ustanovljeno 1842.

Prporočava pred duhov-
stini in p. h. občinstvu
vse v najino stroko spa-
dajoče delo v mestu in na
dezei kot priznato realno
fina delo in najnižje cen-
—Prekipeem poselno pri-
poročava ojnate narve v
ploščevinastih pušicah.

Geniki na zahtevu.

Pleskarska obrt za
stavbe in meblje

BRATA EBERL

črkoslikarja,

tovarna ojnatih barv, ginežev
in lakov.

pleskarska mojstra c. kr. avstrijskih
državnih železnic in c. kr. priv. južne
železnice

— V Ljubljani —

za
franciškansko cerkvijo v
G. J. Vilharja hiši štev. 4.

Opozarjava na naše izdelke
izložene v obrtni-dvórani v
del. muzeji „Kundolinar“.

Ustanovljeno 1842.

Edina največja založba iz
vrstnega Bart-ovega
IZVIRNEGA KARBOLINEJA
ki je jako vspesno sred-
stvo za ohranjenje lesa
proti gnjilobi in glivam;
kakor tudi
maščobe za konjska
k opita in usnje.

Ceniki zastoni.

! Domača tvrdka !

Andr. Druškovič

trgovec z železnicno

v Ljubljani, Mestni trg št. 10,

priporoča v velikem izboru in po nizki ceni različne okove za okna in vrata, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, kakor vsa pri stavbah potrebne stvari, priznano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe), lepa in močna

— štedilna ognjišča —

in njih posamezna dela,

kuhinsko orodje

v največji izbi. **Velika zaloga** vsakovrstnih

petrolejskih svetilnic

od najbolj priprostih do najfinejših. **Ceneje kot povsod drugod.**

Velika izbira raznih ravnotežnic,

vodnjakov

za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z malimi stroški na pravem mestu dobivati vodo; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe, ventile in železna okova. — V veliki izbi so

lepo pozlačeni nadgrobní križi

Za poljedelstvo vsake vrste orodja: posebno lepo, močno narejene pluge in pljužna; železne in lesene braue itd.

Poštna naročila se takoj in vestno izvrše. — Ilustrovani ceniki križev in štedilnikov brezplačno in poštnine prosto.

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini in slav.
občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe,
gospodom trgovcem

voščene zvitke in mēd

za prodajo v skafih po 15, 20, 40 *kg* težkih prav po ceni.

Za čebelarje

✻ izvrstni garantirani pitanec ✻

v skatljah po 5 *kg*, *kg* A 80 kr., skatlja 30 kr., pošilja
se po pošti proti povzetju ali predplačilu.

Dobiva se mēd v satovji in pitanec v skafih
po 20—40 *kg* prav po ceni.

Za birno, Božič, Miklavža itd. prodaja raznovrstno
medenino na debelo in drobno.

Zaloga in prodaja

✻ brinja in brinjevca ✻

liter po 1 gld, 20 kr., medeno žganje liter po 1 gld.
Vse je lastni izdelek.

Kupuje tudi vsaki čas mēd v panjih, sodčkih,
kakor tudi vosek in suho satovje, po kolikor mogoče
visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja
točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolenc,

svečar in lectar, trgovina z mēdom in voskom

v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.

Ces. kralj. privilegirana
zavarovalna družba zavarovalna družba
družba za življenje

„Avstrijski Phönix“ na Dunaji

I. Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

Polno uplačani deleži in druge jamčevine, uštevši letna
zavarovalna uplačila družbe iznašajo

čez 24 milijon. kron čez 20 milijon. kron

Družba zavaruje:

Proti škodi po ognju, v vseh mogočih slučajih, namreč:
premičnino, poljske pridelke itd., proti škodi po toči, prevažanje
blaga in proti telesnemu poškodovanju.

V oddelku zavarovanja telesnega poškodovanja ima naša
zavarovalnica najnižje tarife. N. pr. bi plačali duhovniki, odvet-
niki, notarji, uradniki itd. I. za slučaj smrti za 10.000 gld. 4 gld.,
II. za slučaj invaliditete za 10.000 gld. 6 gld., III. za vsaki gol-
dinar dnevne odškodnine v času bolezni 1 gld. 10 kr. na leto.
Ta zavarovalna tvrdka je po vsej pravici jako priljubljena.

Družba zavaruje:

Za slučaj smrti, ter izplača takoj po smrti zavarovanca
opravičencem zavarovano svoto.

Za slučaj smrti in pri protizavarovanji z oproščenjem na-
daljnih uplačil premij ter izplačuje dohodke v slučajih onemo-
glosti, na doživetje, preskrbljenje dote za otroke in za pre-
skrbljenje v starosti.

Vsprejema tudi zavarovanja, ki zagotovijo dohodarino
(rento), penzijo vdovam in vzgojilno rento otrokom, po naj-
kulantnejših in najnižjih pogojih.

Generalni zastop za Kranjsko v Ljubljani

Pisarna: Kongresni trg št. 17.

Pivovarna
Bratov Kosler

priporoča

vležano, marčno in eksportno

pivo

priznано izvrstne kakovosti

Tropine, sladne cime
najboljša piča za živino.

Ceniki so na razpolago

Leta 1894. izvarilo se je
55.000 Hktl.

JOS. REBEK

v Ljubljani ključavničar Franc. nabrežje

priporoča izborno svojo zalogo natančno iz trpežne kovine izdelanih

štedilnih ognjišč,

ključev od aluminija,

kateri so za tri četrtine lažji nego ključi iz navadne kovine; dalje veliko zalogo

elektrotehničnih proizvodov,

napeljava hišnih telegrafov;

dobé se tudi posamezna dela po nizki ceni.

Pozor na zanesljivo napeljevanje strelovodov!

Napeljevanje strelovodov izroči naj se le večjemu strokovnjaku, ker sicer je napeljava brezuspešna, osobito pa nedostatno pozlatenje osti povzroči elementarne nezgode.

Za uspešno, elementarne nezgode odstranjuje napeljevanje **jamčim**.

Prevezmam vsa naročila na

ključavničarska dela

kakor so:

železni umetno izdelani in lepo pozlačeni nagrobni križi; cerkvene ograje in ograje za rakve, vrtove; železna okna, železne duri za prodajalnice, okove za vrata in okna

vs a stavbinska dela

po trpežnemu delu primerni, nizki ceni.

— Načrti so na razpolago. —

Priporočena

zaradi njenih zdravilnih lastnostij od odličnih medicinskih izvedencev in s častno diplomo in z zlato svetinjo na zdravilstvenih rastavah v Londonu, Parizu in Genfu odlikovana, je ta

Tinctura Rhei composita

(tinktura za želodec)

lekarja PICCOLI-ja v Ljubljani
sigurno delujoče sredstvo, ki krepča želodec, pospešuje tek, prebavljanje jedil in odvajanje.

To tinkturo za želodec razpošilja lekar Piccoli v Ljubljani proti povzetju zneska. Zabojev po 12 steklenic 1 gld. 36 kr.; poštni zaboj (tehta 5 kg) po 66 stekl. za 6 gld. 26 kr. Poštino plača vedno naročnik.

Cena steklenici 10 kr.